Ազգ
Azg armenian daily
21 ԱՊՐԻԼ 2000 ՈՒՐԲԱԹ 73 (2041)

Արմեն Սարգսյանն ազատվեց

1992 թ.-ից ի վեր, վարչապետական պաշտոնավարության եւ հիվանդության պարտադրած ընդմիջումներով, Մեծ Բրիտանիայում Հայաստանի դեսպան Արմեն Սարգսյանը երեկ նախագահ Ռ. Քոչարյանի հրամանագրով ազատվեց դեսպանի պարտականություններից: Քաղաքական շրջանակներում փաստն իսկույն տեղիք տվեց իրարամերժ մեկնաբանությունների՝ ազատվեց որպես պատի՞ժ որոշակի շրջանակների կողմից նախագահական թեկնածու դառնալու ծրագրերի դիմաց, թե՞ որպես նախապատրաստություն վարչապետ Արամ Սարգսյանին փոխարինելու: Արտաքին գործերի նախարարությունում ազատման փաստը մեկնաբանեցին պարզապես որպես արտասահմանում ծառայող դիվանագիտական անձնակազմի փոփոխության ռոտացիոն սկզբունքի կիրառում:

Վարչապետ-Երկրապահ-Ջհանգիրյան ժողով

Երեկ ուշ երեկոյան, կառավարության շենքում ընթանում էին աշխույժ քննարկումներ վարչապետ Արամ Սարգսյանի, «Երկրապահ» կամավորական միության խորհրդի անդամների եւ զինդատախազ, հոկտեմբերի 27-ի գործով դատաքննական խմբի ղեկավար Գագիկ Ջհանգիրյանի մասնակցությամբ: Քննարկման առարկան՝ մասնավորապես առաջին եւ վճռաբեկ ատյանների ծանոթ վճիռը Ալեքսան Հարությունյանի խափանման միջոց կալանքը եւս 2 ամսով չերկարացնելու մասին, քննարկման նպատակը՝ հակահարված տալ նախագահական թեւին, որը մեղադրվում է վերոհիշյալ ատյանների վրա ճնշում բանեցնելու մեջ:

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆԸ

«Զինդատախազը, փաստորեն, ներքաշվում է քաղաքական գործընթացների մեջ», ասում է Ռոբերտ Քոչարյանը

Վանո Սիրադեղյանին օգնել են փախուստի դիմելու գործում

– Պարոն նախագահ, այն, որ հոկտեմբերի 27-ի գործով նախաքննության ընթացքի վերաբերյալ հասարակության մեջ կարծիքը ոչ միանշանակ է, հայտնի է: Նախագահի աշխատակազմի նախկին ղեկավար Ալեքսան Հարությունյանին՝ կալանքից ազատ արձակելուց հետո բազմաթիվ մեկնաբանություններ հնչեցին, այսինքն քննարկումն ավելի ակտիվացավ: Ինչպիսի՞ն է Ձեր վերաբերմունքը այդ փաստի նկատմամբ:

– Առաջին հերթին ես կարծում եմ, սա նշանակում է, որ երկիրը դուրս է գալիս այն վիճակից, որում հայտնվել էր հոկտեմբերի 27-ից անմիջապես հետո: Եվ հատկապես դատաիրավական համակարգն է դուրս գալիս այն վիճակից, երբ որ հարցերը ընկալվում էին ոչ թե իրավական դաշտում, իրավական հարթության վրա, այլեւ ընկալվում եւ գնահատվում էին ավելի շատ հնարավոր քաղաքական հետեւանքների առումով: Սա է, կարծում եմ, հիմնական պատճառը, որ նույն դատարանը մեկ անգամ մի դատավճիռ կայացրեց, մյուս անգամ՝ մեկ ուրիշ: Ուղղակի պետք է սա դիտել ժամանակի կտրվածքով. երբ է եղել առաջին որոշումը եւ երբ կայացավ երկրորդը: Կարելի է այսպիսի հարց տալ. դատավորը կամ դատարանը մեղք ունի՞, թե՞ չունի: Ես կասեմ՝ եւ այո, եւ ոչ: Ավելի շատ՝ ոչ, որովհետեւ ամբողջ երկիրն էր այդ վիճակում եւ եթե հիշում եք, նույնիսկ որոշ դեպքերի մասին խոսելը, կարծես, արգելված թեմա էր: Եվ հատկապես տպավորություն կար, որ այս գործի հետաքննությունը նաեւ քաղաքական շանտաժների գործիք կարող է դառնալ, որն ուղղակի անթույլատրելի եմ համարում: Կրկնում եմ, մենք պետք է այս երեւույթին նայենք ժամանակի կտրվածքով: Ի՞նչ վիճակում է եղել երկիրը, արդյոք ի վիճակի՞ էր դատավորն այն ժամանակ հարցը լսել զուտ իրավական դաշտում: Արդյոք այդ մթնոլորտը մեծ ճնշում չէ՞ր, հենց՝ մթնոլորտը դատավորի եւ ամբողջ դատական համակարգի վրա: Ես չեմ կարծում, որ մենք լրիվությամբ հաղթահարել ենք այդ իրավիճակը, բայց եւ մամուլը, եւ հավանաբար այս որոշումը ցույց է տալիս, որ այստեղ մենք տեղաշարժ ունենք: Սա ես միայն դրական եմ համարում:

– Պարոն Նախագահ, ինչպե՞ս եք վերաբերվում այն խոսակցություններին, որ նախագահի եւ նախագահի աշխատակազմի կողմից ուղղակի ու անուղղակի ճնշումներ կան նախաքննության ընթացքի վրա, դատարանի վրա, եւ փաստորեն, իբր դրանով է պայմանավորված Ալեքսան Հարությունյանի կալանքից ազատ արձակումը:

- Խոսքը գնում էր դատարանի վրա հնարավոր ճնշման մասին: Ճիշտ հակառակը՝ ինձ մեղադրում են, որ ինչու ամբողջ նախաքննական գործընթացի վրա ավելի լուրջ վերահսկողություն չեմ սահմանում:

Տես ♦ էջ 2

ԱՎԱԳ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Ոտնլվայի արարողություն Սուրբ Էջմիածնում

Վեհափառ հայրապետը Քրիստոսի օրինակով լվանում է իր աշակերտների ոտքերը Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի խորանի վրա:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Օսկանյանը եւ Գուլիեւը հավանաբար կհանդիպեն Նյու Յորքում

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏՈՊՄԱՆ: Ապրիլի 23-ին ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը մեկնելու է ԱՄՆ, ուր հնարավոր է նրա հանդիպումը Ադրբեջանի արտգործնախարար Վիլայաթ Գուլիեւի հետ: Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարները մասնակցելու են Նյու Յորքում կայանալիք միջուկային զենքի չտարածման պայմանագրի վերագննման հարցերով կոնֆերանսին, որի ժամանակ՝ մայիսի 1-ին, նախատեսված է Վարդան Օսկանյանի ելույթը: Ադրբեջանական աղբյուրների համաձայն, Ադրբեջանի ԱԳ նախարարը կհանդիպի նաեւ ՌԴ արտգործնախարար Իգոր Իվանովի հետ: ԱՄՆ կատարելիք այցի շրջանակներում Վարդան Օսկանյանը ելույթ է ունենալու նաեւ Լոս Անջելեսում կազմակերպվող ապրիլի 24-ի միջոցառումներին: Վաշինգտոն կատարելիք աշխատանքային այցի ժամանակ նախարարը հանդիպումներ կունենա Պետդեպարտամենտում, չի բացառվում, որ հանդիպումներ կլինեն նաեւ Կոնգրեսում: Նույնպիսի հանդիպումներ է ունենալու նաեւ Վիլայաթ Գուլիեւը:

Ատոմակայանը այսօր վերսկսում է աշխատանքը

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: Ապրիլի 21-ին Հայաստանի ատոմակայանը կվերսկսի էլեկտրաէներգիա մատակարարել: Այդ մասին հայտարարեց Հայաստանի էներգետիկայի նախարար Դավիթ Զադոյանը: Նրա խոսքերով, ձմռան շահագործումից հետո ապրիլի 15-ից 12 օրյա նախազգուշական վերանորոգման համար Հայաստանի ատոմակայանի աշխատանքը դադարեցվել էր: Սակայն կայանի վիճակն ուսումնասիրելուց հետո աշխատանքը վերսկսելու վերաբերյալ որոշում է ընդունվել: Էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հետ կդադարեցվի Երեւանի ՋԷԿ-ի աշխատանքը: Այսպիսով կտնտեսվեն Հայաստան մտնող գազի ծավալները, որոնք վերջին ժամանակներս «ԻՏԵՌԱ» ընկերության Հայաստանի ունեցած պարտքի համար կտրուկ կրճատվել են:

Ֆրանսիացիների կարծիքով՝ Ղարաբաղի հարցում դիվանագիտական առաջընթաց կա

ԼՈՒՍԻՆԵ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

«Սա բացառիկ ընդունելություն էր եւ լավագույն ապացույց հայ-ֆրանսիական իրական բարեկամության», ասաց պրն Ժան Պոլ Բրեն, Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի Ֆրանսիա-Հայաստան բարեկամության խմբի Հայաստան կատարած այցելության ավարտին: Ինչպես երեկ մամուլի ասուլիսում նշեց պրն Բրեն, այցելությունը խիստ հագեցած էր, մասնավորապես երեկ, Ֆրանսիայի խորհրդարանականները հանդիպել էին ՀՀ նախագահին, ԱԺ խոսնակին, վարչապետին, ԱԳ նախարարին: «Այս պաշտոնյաների թվարկումը պիտի որ հուշի, թե որպիսի մասշտաբի խնդիրներ են քննարկվել», նշեց Ժան Պոլ Բրեն: Նա առանձնացրեց ղարաբաղյան հիմնախնդիրը, տնտեսության ոլորտին առնչվող եւ ֆրանկոֆոնիային վերաբերող խնդիրներ:

Տես ♦ էջ 2

Երեկ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը ընդունեց Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի Ֆրանսիա-Հայաստան բարեկամության խմբի անդամներին:

Վանո Սիրադեղյանի մասով քրեական գործն առանձնացվեց

Հետախուզությունը նրա մասին լռություն է պահպանում

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Վանո Սիրադեղյանի, Վահան Հարությունյանի եւ 10 այլ անձանց գործով ապրիլի 20-ին նշանակված դատական նիստում գործով նախագահող Ռազմիկ Թովմասյանը տեղեկացրեց, որ նախորդ նիստից հետո գրություն են ուղարկել ՆԳ նախարարություն՝ Վանո Սիրադեղյանի հետախուզման արդյունքների մասին տեղեկություններ ստանալու համար, սակայն առայժմ պատասխան չեն ստացել: Դատավորի որոշում կայացնելու նախաձեռնությունը կասեցնելու փորձ արեց Վահան Հարությունյանի դատապաշտպանը՝ վաղաժամ համարելով Վ. Սիրադեղյանի մասը քրեական գործից անջատելը: «Առանց նրա ինչպե՞ս ենք գնահատելու դրվագները», պատճառաբանեց փաստաբան Բալաբանյանը: Վահան Հարությունյանը, սակայն, համամիտ չէր իր դատապաշտպանի բոլոր այն պատճառաբանություններին, որոնք կապված են դատական նիստը հետաձգելու հետ, այս հարցում նույնպես ընդդիմացավ: Նախագահողն առանձնանալով խորհրդակցական սենյակում, որոշեց Վանո Սիրադեղյանի մասով քննությունը կասեցնել եւ անջատել գործից:

Տես ♦ էջ 3

ԷՆԵՐԳԱՑԱՆՑԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄ

«Ռոսէներգոատոմ»-ի ղեկավարներն ապօրինի են համարում իրենց կոնցեռնի մեկուսացումը

Հայաստանում ՌԴ դեսպանատան մամուլի խմբից ստացված գրության մեջ նշվում է, որ «Ռոսէներգոատոմ» կոնցեռնը ՀՀ էներգետիկայի նախարարությունից առայժմ պաշտոնական ծանուցում չի ստացել Հայաստանի էներգացանցերի վաճառքի մրցույթից ռուսական կոնցեռնի մեկուսացման վերաբերյալ: Այդ մասին հայտարարել է կոնցեռնի գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ Դմիտրի Ժուրբան: Մինչդեռ, նրա կարծիքով, ՄԱՀ-ը, Վերականգնման ու զարգացման եվրոպական բանկը եւ ԱՄՆ գործադիր իշխանության մարմինները անթաքույց պաշտպանում են ամերիկյան մասնավոր մի ընկերության շահերը:

Ժուրբան գտնում է, որ «կոնցեռնի միջազգային աուդիտորական ստուգման արդյունքներին վերաբերող փաստաթղթերի բացակայությունը» չի կարող պատճառ լինել «Ռոսէներգոատոմի» մեկուսացման համար, քանի որ փաստաթղթերի ներկայացման պահանջն առաջ է քաշվել մրցույթի նախնական պայմանների հրապարակումից եւ կոնցեռնի նախաորակավորումից հետո: Ժուրբան նշում է, որ մինչեւ 2000 թ. հունվարի 1-ը Ռուսաստանում տեսական ընկերությունների ամենամյա աուդիտի պարտադիր պահանջ չի եղել: Բացի դրանից, կոնցեռնի ֆինանսական փաստաթղթերի զգալի մասը պետական գաղտնիք է, ուստի միջազգային աուդիտն անհնար է: Այդ պատճառով Ժուրբան խտրական է համարում հայկական կողմի պայմանը:

ընթացիկ

Հոկտեմբերի 27-ի նախաքննությունը քաղաքական շահարկումների դաշտում

Ո՞վ է ճնշում դատարանին եւ քննչական խմբին

«Մենք վերջնական եզրակացություն առայժմ չենք կարող ունենալ՝ նախաքննությունը փակուղո՞ւմ է, թե՞ կանաչ լույսի առջեւ, որովհետեւ մեր ունեցած տեղեկությունները կատարվողի 10-15 տոկոսն էլ չեն: Բայց ակնհայտ դարձավ, որ նախաքննության ընթացքում քաղաքական երանգները գերակշռում են: Երբ Ռոբերտ Քոչարյանը կարողացավ ամրացնել իր դիրքերը եւ հակահարձակման անցավ, նրա մեծավորը (հիմա Ալեքսան Հարությունյանը - Ն. Դ.) ազատ արձակվեց», հայտարարեց ԱԺ «Իրավունք եւ միաբանություն» խմբակցության անդամ, ՍԻՄ նախագահ Հրանտ Խաչատրյանը: «Ազգի» հարցին, թե չի՞ կամենում արդյոք Հրանտ Խաչատրյանը խորհրդարանական լսումների ճանապարհով բարձրացնել իրենց տեղեկացվածության աստիճանը նախաքննության ընթացքի վերաբերյալ, նա պատասխանեց. «Շատ եմ ուզում իմանալ, առաջին հերթին եւ որպես ՀՀ քաղաքացի, որի երկրի վարչապետին եւ ԱԺ նախագահին են սպանել, եւ երկրորդ հերթին որպես պատգամավոր, կուսակցության ղեկավար, որովհետեւ դրանից են կախված իմ հետագա կողմնորոշումները եւ քայլերը»: Երեկ ճեպազրույցներում խորհրդարանական գրեթե բոլոր խմբակցությունները պնդեցին, որ Հայաստանում դատական համակարգը եւ իրավապահ մարմիններն անկախ չեն եւ նրանց հանդեպ վստահությունը չափազանց փոքր է ինչպես հասարակության, այնպես էլ քաղաքական ուժերի դիտանկյունից: Եվ միայն «Կայունություն» խումբն էր, որի քարտուղար Կարեն Կարապետյանը զգուշավոր ապահովագրեց իրենց, թե խումբը դեռ նման հարցեր չի քննարկել:

ՀՅԴ խմբակցության անդամ Ռուբեն Հակոբյանը նշեց. «Ցանկացած ինչ թե շատ հնչեղություն ունեցող հարց անմիջապես տեղափոխվում է քաղաքական հարթություն, տեղի տալիս քաղաքական շահարկումների եւ չի ստանում իրական լուծում: Հասարակությունը չի վստահում դատական եւ պետական իշխանության կողմից ընդունվող որոշումներին»: «Օրինաց երկիր» խմբակցության նախագահ Արթուր Բաղդասարյանն առավել դիվանագիտորեն արտահայտվեց. «Մենք բազմիցս հայտարարել ենք՝ անկախ դատական իշխանությունը Հայաստանում չի կայացել: Գործադիր իշխանությունից կախված դատարանների եւ քննչական խմբերի հանդեպ միշտ էլ անվստահություն կա»: Բայց Արթուր Բաղդասարյանը հավելեց, որ իրենք հանգիստ են վերաբերվում դատարանի կողմից փոխբացառող որոշումների ընդունմանը, ինչը տեղի ունեցավ Ալեքսան Հարությունյանի պարագայում, որին նույն դատարանը եւ դատավորը երկու անգամ կալանքի տակ պահելու համաձայնություն տվեց ծանրագույն մեղադրանքներով, ապա փոխեց խափանման միջոցը՝ առանց, սակայն, փոփոխելու մեղադրական հոդվածների ծանրությունը: «Օրինաց երկրի» նախագահը վերջում անկեղծ էր. «Կատարվածը մեր երկրում ձեւավորված ավանդույթների շրջանակում է»: Բայց գործի փակուղի մտնելն անթույլատրելի է, եւ պետք է թույլ տալ դատարաններին նորմալ աշխատել. «Հոկտեմբերի 27-ի նախաքննության վերաբերյալ լուրջ դատողությունների համար լուրջ տեղեկություններ են պետք, մենք այսօր կարող ենք մտահոգվել, որ ամիսներ շարունակ գործը երկարում է, ինչը նշանակում է, որ լավ բան չի լինելու: Գործը պետք է բացահայտվի, եւ իրավապահ մարմիններն էլ պետք է զերծ լինեն քաղաքական ճնշումներից, ուզում է դատարանը լինի, ուզում է նախաքննությունը վարող խումբը»:

Խորհրդարանը հիմնականում օգտագործվում է

«Միասնություն» խմբակցության քարտուղար Վարդան Մկրտչյանը վկայակոչեց վարչապետ Արամ Սարգսյանի դիրքորոշումը, որը խորհրդարանին հավաստիացրեց, թե կառավարությունը մտադիր է դիմել արդարադատության նախարարի միջոցով Արդարադատության խորհրդին դատավորին որակավորումից զրկելու համար: Լրագրողների հարցին, թե դա եւս ճնշման փորձ չէ՞ դատարանի վրա, Վարդան Մկրտչյանն արձագանքեց բացասական: Ամեն ինչ կատարվելու է արդարադատության նախարարի ներկայացմամբ՝ օրենքի շրջանակում: «Դա ճնշում չէ, դա բնականոն աշխատանք է՝ բացահայտելու մեծ սխալները: Հուսով եմ՝ խնդիրը պատշաճ ընթացք կստանա»: «Ազգի» հարցին, թե ինչպե՞ս է քարտուղարը գնահատում «Միասնության» անդամ, «Երկրապահի» Ռուբեն Գեւորգյանի հայտնի հայտարարությունը, ուր ԱԺ-ն ամբաստանվեց իբրեւ հոկտեմբերի 27-ի նախաքննության հանդեպ ոչ պահանջատեր եւ անտարբեր վերաբերմունքի համար՝ արյունոտ աթոռների վկայակոչմամբ, Վարդան Մկրտչյանը նշեց. «Դա անձի վերաբերմունք է, կոռեկտ չէր դրված հարցը, եւ «Երկրապահն» էլ այնքան չէ, որով «Միասնության» պատգամավորները եկել են իշխանության: «Երկրապահը» «Միասնության» ոչ քաղաքական անդամ կազմակերպությունն է»:

Ազգային ժողովը տվայտանքների մեջ է, եւ պատահական չէ Ռուբեն Հակոբյանի գնահատականը: Խորհրդարանական նոր կանոնակարգի ընդունման հրատապության առիթով նա փաստարկեց. «Խորհրդարանը հիմնականում օգտագործվել է եւ նախագահի, եւ կառավարության, եւ անգամ ուժային նախարարության կողմից: Կայունություն ապահովելու փոխարեն ԱԺ-ն դարձել է ցնցումների կենտրոն, ինչը հարիր չէ»: Պատգամավորը համոզված էր, որ ամենից առաջ Սահմանադրությամբ է պայմանավորված օրենսդիր մարմինը քաղաքականությունից դուրս պահելու ձգտումը. ԱԺ-ն իրավունք չունի անգամ քաղաքական հայտարարություններ կատարելու եւ փաստացի կախված է գործադիր իշխանությունից, վերջինիս կցորդն է: Որքա՞ն կհաջողվի խորհրդարանին դուրս գալ կցորդի կարգավիճակից եւ չօգտագործվել ոչ մի ուժի կողմից, ցույց կտա մոտ ապագան:

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

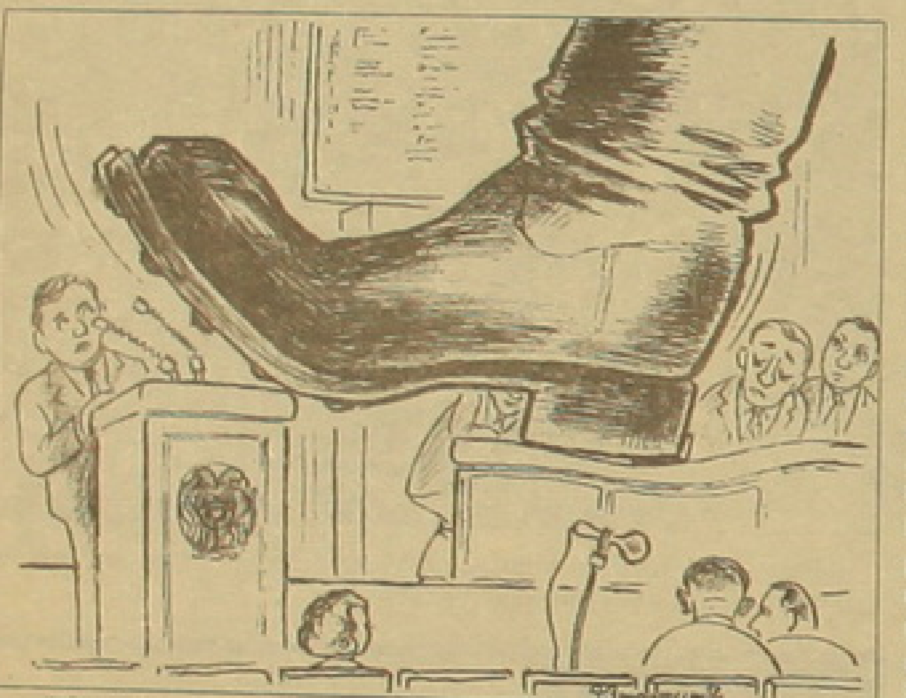

«Զինդատախազը ներքաշվում է քաղաքական գործընթացների մեջ...»

Սկիզբը էջ 1

Այստեղ ես կարծում եմ, իսկապես, նման մեղադրանք կարելի է ուղղել նախագահին, բայց ես դա չէի անում եւս հասկանալի, զուտ քաղաքական պատճառներով: Իհարկե, հիմա, անկասկած, ես շատ ավելի լուրջ ուշադրություն եմ դարձնելու այս գործընթացին եւ քննչական խմբի գործունեությանը: Ինչ վերաբերում է դատարանի վրա ճնշմանը, եթե այդպիսի կարծիք հայտնողները գոնե մի քիչ պարզ տրամաբանություն ունենան եւ մի քիչ ծանոթ լինեն Սահմանադրությանը, ապա պետք է իմանան, որ դատախազության վրա նախագահը ճնշման շատ ավելի մեծ հնարավորություններ ունի, քան դատարանի վրա: Դատարանները մեր Սահմանադրությամբ եւ օրենսդրությամբ շատ ավելի անկախ են, շատ ավելի լայն հնարավորություն ունեն անկախ գործելու: Եվ եթե ես ճնշելու, ազդելու ցանկություն ունենայի, ապա շատ ավելի հեշտ, շատ ավելի ուղղակի ձեւով ես նման ազդեցություն կունենայի հենց դատախազության վրա, որ չմտներ դատարան կալանքը երկարաձգելու համար: Կարծում եմ, այս տրամաբանությունը շատ ավելի պարզ է ու հասկանալի: Եվ կարող եմ ասել, որ ճնշումը հակառակ կողմից է եղել: Եվ այն հավաքը, որ եղավ Վերաքննիչ դատարանի շենքի դիմաց, այն հայտարարությունները տարբեր ուժերի կողմից, որոնք եղան ուղղակի, անուղղակի ձեւով, սա ես գնահատում եմ որպես ճնշում: Կարելի է որպես ճնշում գնահատել նաեւ այն փաստը, որ դատախազը գործի վերաբերյալ հաշվետվության էր գնում տարբեր կուսակցություններ, հայտնի կուսակցություններ, հասարակական կազմակերպություններ, սա, այո, կարելի է որպես ճնշում գնահատել: Զինվորական դատախազը, փաստորեն, ներքաշվում է քաղաքական գործընթացների մեջ, որը օրենքով խստիվ արգելված է: Սա հետագայում հանդուրժելու մտադրություն ես չունեմ: Եվ եթե այսպես շարունակվի, այո, որոշ հետեւություններ անելու եմ:

– Մեկ այլ դատավարության մասին, պարոն Նախագահ: Վանո Սիրադեղյանի անհայտացումը մեծ աղմուկ բարձրացրեց հասարակության մեջ: Ձերբակալությունից մի քանի օր առաջ, փաստորեն, գրեթե բոլորը գիտեին, որ Վանո Սիրադեղյանը պետք է ձերբակալվի, որովհետեւ դատարանը որոշում կայացրեց, որ դատախազը պետք է մտներ Ազգային ժողով, եւ մի բնական հարց է ծագում բոլորի մոտ՝ ինչո՞ւ Հայաստանի իրավապահ մարմինները համապատասխան միջոցներ չձեռնարկեցին, որպեսզի Վանո Սիրադեղյանը չփախչեր: Դրանից հետո սկսեցին խոսակցություններ, որ հնարավոր է Վանո Սիրադեղյանի անհայտացումը ձեռնտու էր Հայաստանի իշխանություններին, որովհետեւ Վանո Սիրադեղյանը կարող է ինչ-որ ցուցմունքներ տալ, որոնք կվնասեն հենց իշխանություններին: Ըստ Ձեզ, արդյոք, մեղավո՞ր են իրավապահ մարմինները Վանո Սիրադեղյանի անհայտացման հարցում եւ, եթե այո, ապա ի՞նչ միջոցներ են ձեռնարկվելու:

– Իհարկե, շատ ավելի ճիշտ կլիներ, եթե իրավապահ մարմինները նրան նախորոք ձերբակալեին: Շատ ավելի ճիշտ կլիներ: Բայց չկար վստահություն, որ Ազգային ժողովում այդ հարցը կստանա համապատասխան քանակի ձայներ: Չկար այդ վստահությունը եւ պատկերացրեք մի վիճակ, երբ ձերբակալելուց հետո դատախազը մտնում է Ազգային ժողով եւ չի ստանում թույլտվությունը, որից հետո ազատ է արձակվում: Այդ դեպքում այլ կարգի մեղադրանքներ կհնչեին, որ թատրոն են խաղում եւ այլն, եւ այլն: Իհարկե, այդ հարցում թերացել են իրավապահ մարմինները, անկասկած, թերացել են: Ինձ զեկուցում էին, որ իրավիճակը վերահսկվում է: Ես վստահ եմ, որ Վանո Սիրադեղյանին օգնել են փախուստի դիմել, հակառակ դեպքում նա չէր կարող դա անել: Օգնել են, կարծում եմ, նաեւ մարդիկ, որոնք այսօր որոշ իշխանություն ունեն: Ես վստահ չեմ, չեմ կարող շատ ավելի կոնկրետ անուններ, ազգանուններ տալ, քանի որ իմանալով դա առաջինը՝ կպատժեի եւ երկրորդը, երեւի որոշ այլ կարգի միջոցառումներ կձեռնարկեինք: Բայց նաեւ որոշ օպերատիվ տեղեկություններ ունենք: Կարող եմ նաեւ ասել, որ ոչ բոլորն էին երկրում շահագրգռված Վանո Սիրադեղյանի ձերբակալման գործում: Անկասկած, կար նաեւ մեծ դիմադրություն, ես կարծում եմ, որ դեռ բազմաթիվ մարդիկ կան, որոնք նման ձերբակալման հետ կապված մտահոգություններ կարող էին ունենալ: Կարելի էր, իհարկե, չձերբակալել, չփորձել, բայց շատ հստակ ազդակներ ունեինք, որ շատ ակտիվ խանգարում է դատական գործընթացին՝ կողքից տարբեր միջամտություններով: Բայց ես խոստովանում եմ, որ, այո, այստեղ թերացել ենք: Փորձեցինք շարժվել լրիվ օրենքի տառով, այդպես ստացվեց: Պետք է (նրան) փնտրենք եւ հետեւողական ենք լինելու այդ հարցում:

– Պարոն Նախագահ, Ղարաբաղում տեղի ունեցած իրադարձությունները մեկ անգամ էլ փորձարկեցին Հայաստանի ոչ այնքան խաղաղ քաղաքական կյանքը: Ձեր գնահատմամբ, ի՞նչ հող կար այդպիսի հանցագործության համար, ընդհանրապես, եւ ի՞նչն է ծնել այդ իրավիճակը: Ինչպե՞ս եք Դուք գնահատում ղարաբաղյան իրադարձություններն այսօր:

– Ես մի անգամ Ղարաբաղի գործընթացները ձեւակերպել եմ հետեւյալ ձեւով. հետպատերազմյան հասարակության վերականգնում թե ապաքինում: Այս է գործընթացը, եւ ես կարծում եմ՝ այն նոր չէ, եւ միայն Ղարաբաղում չեն նման երեւույթներ տեղի ունեցել: Ուղղակի Ղարաբաղում այդ ձեւը ծայրահեղ տարբերակ էր: Այս խնդիրը կա բոլոր այն երկրներում, որոնք պատերազմից դուրս են գալիս եւ փորձում են քաղաքացիական հասարակություն կառուցել երկրում: Արկադի Ղուկասյանի շատ ակտիվ ջանքերը օրինականություն հաստատելու ուղղությամբ մեծ դիմադրության արժանացան, եւ այդ հակամարտությունը ի վերջո բերեց այս ահաբեկչական գործողությանը: Կրկնում եմ, սա ընդհանրապես նոր երեւույթ չէ պատմության մեջ. երբ անձինք պատերազմից հետո փորձում են սեփականաշնորհել պատերազմի արդյունքները, հատկապես, եթե այդ արդյունքները դրական են, եւ փորձում են սեփականաշնորհելով այդ արդյունքները, իրենց վերապահել ազգի հայր լինելու, հատուկ իրավունքներ ունենալու, հատուկ կարգավիճակ ունենալու իրավունք, որն, իհարկե, մերժվում է եւ ժողովրդի կողմից, եւ չէր կարող նաեւ Արկադի Ղուկասյանի կողմից ընդունվել: Սա է պատճառը: Հետաքննությունը կարծում եմ բավական օպերատիվ էր, կարելի է հիմա ասել, որ լրիվությամբ բացահայտված է հանցագործությունը եւ, համոզված եմ, որ քննչական օպերատիվ խումբն իր աշխատանքում ճիշտ ճանապարհի վրա է:

Ֆրանսիացիների կարծիքով՝ Ղարաբաղի հարցում դիվանագիտական ...

Սկիզբը էջ 1

Ղարաբաղի հարցի կապակցությամբ Ֆրանսիայի ԱԺ պատվիրակները նշեցին միայն, որ իրենք ՀՀ պաշտոնյաների հետ խնդրի քննարկումից եզրակացրել են, որ դիվանագիտական առումով առաջընթաց կա: Թե ինչպիսի՞ առաջընթացի մասին էր խոսքը, պրն Բրեն համառորեն չպարզաբանեց, նշելով, որ իրենք սահմանափակված են եւ պետք է զգուշավորություն ցուցաբերեն: Տնտեսության ոլորտում ֆրանսիացի խորհրդարանականները շեշտադրեցին հատկապես էներգետիկ խնդիրները: Այսպես, պատվիրակության անդամ տկն Ռեւազին բերեց ՀՀ էներգետիկայի փոխնախարար պրն Գալստյանի հետ իր հանդիպման մի քանի մանրամասներ: Խոսքը Հայաստանում ատոմակայանից զատ էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրներ ունենալու մասին է, քանզի, ըստ եվրահանձնաժողովի պահանջի, Մեծամորի ատոմակայանը 2004 թ. պետք է դադարի գործել: Որպես այլընտրանքային տարբերակ քննարկվել է գազի մատակարարումը Հայաստան՝ Իրանով: Ինչպես նշեց տկն Ռեւազին, Ֆրանսիան ցանկություն ունի այս եւ ուրիշ էներգետիկ ծրագրերին մասնակցել որպես գործընկեր: Մասնավորապես առանձնացվեցին հողմային էներգիայի եւ արեւային էներգիայի օգտագործման եղանակները: Հաշվի առնելով մեր անդամակցության ջանքերը Եվրախորհրդին, տկն Ռեւազին, ի դեպ, նշեց, որ եվրահանձնաժողովի երկրները շատ շուտով պարտավորված պետք լինեն իրենց մոտ արտադրվող էներգիայի 15 տոկոսն ապահովել վերոհիշյալ եւ ուրիշ այլընտրանքային եղանակներով:

Ընդհանուր առմամբ, Ֆրանսիայի ԱԺ պատգամավորները խոստացան իրենց հնարավորությունների ողջ կարողությամբ նպաստել Հայաստանում ֆրանսիական ներդրումների խթանմանը, սակայն միաժամանակ նշելով, որ Հայաստանում ներդրումների համար խաղի կանոններն այնքան էլ հստակ չեն: Ու բացի այդ, հոկտեմբերի 27-ի ողբերգական դեպքերն էլ իրենց գործն արեցին, սփռելով այսօրվա եւ հատկապես ապագա ներդրողներին ավելի կասկածել ու ընկրկել:

Անդրադառնալով Գյումրի մեկօրյա այցելությանը, տկն Ռեւազին իր զարմանքն արտահայտեց այն առումով, որ երկրաշարժից 12 տարի անց իրենք Գյումրիում չտեսան լուրջ բարեկարգումներ: Ըստ պատվիրակների, սույն խնդիրը քննարկվել է ՀՀ նախագահի հետ, ու վերջինս պատասխանել է զարկ տալ Գյումրիում բարեկարգումներին, հատկապես բնակարանաշինարարությանը:

Ֆրանսիացիները այստեղ բարձրացրել են նաեւ խոսքի, խղճի ազատության, եկեղեցի-պետություն կապերին վերաբերող հարցեր, մասնավորապես Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հետ հանդիպման ընթացքում: «Մենք չենք պատրաստվում ծեծ դասեր տալ այս առումով, միայն կարող ենք մեր փորձը բերել», նշեց ժան Պոլ Բրեն:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 9 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՈՐՅԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք «Ազգ» թերթի
Հղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐ

Հայաստանը դեռ կհիշեցնի աշխարհին, որ թանգարան է բաց երկնքի տակ

Ամերիկահայ մեծահարուստ գործարար, բարերար Վահագն Հովնանյանի մասին բազմիցս գրվել ու խոսվել է: Մեծ էին հատկապես սկզբնական հետաքրքրությունն ու ոգեւորությունը «Վահագնի» կոչված թաղամասի հանդեպ: Նախագծերից դատելով հեքիաթ հիշեցնող այդ թաղամասի կառուցումն ընթացքի մեջ է: Սակայն մի ծրագիր դեռեւս չավարտված, Հովնանյանը ձեռք է զարկել մեկ այլ, ոչ պակաս գայթակղիչ ու շահութաբեր ծրագրի՝ զբոսաշրջության կենտրոնների կառուցում Հայաստանում: Այսպիսով, եթե զբոսաշրջությունը Հայաստանում զարգանա եւ հասնի բարձր մակարդակի, ապա այդ հաջողության զգալի բաժինը պետք է վերագրենք Հովնանյանին:

Երեկ Վահագն Հովնանյանը հրավիրել էր բազմաթիվ հյուրերի, այդ թվում՝ ԱՄՆ դեսպան Մայքլ Լեմոնին, [illegible], դեսպանատան ներկայացուցիչների, տեղական մասնագետների եւ այլոց: Աշտարակի ճանապարհին գտնվող «Վահագնի» թաղամասից ոչ հեռու, ընդարձակ մի հողամասում, ձեռնարկել է զբոսաշրջության իր առաջին կենտրոնի կառուցումը: Քարուտի, ավազի, ցեխ ու փոշու ամայության մեջ, ասես օազիսում, արդեն «բարձրացել» է առաջին տնակը, որի հանդիսավոր բացումն էլ Հովնանյանը նշում էր բարեկամների շրջապատում:

«Այսպիսի կենտրոնները 10-12-ն են լինելու՝ Հայաստանի գրեթե բոլոր մարզերում կառուցված», ծրագիրն ընդհանուր գծերով բնութագրեց Հովնանյանի վստահված անձանցից մեկը՝ կինոռեժիսոր Հարություն Խաչատրյանը, որը կազմակերպչական աշխատանքներում իր մասնակցությունն ունի: Այսօրինակ կենտրոններ են գործելու Սեւանում, Գյումրիում, Արթիկում, Եղեգնաձորում, Ջերմուկում. այսքանով թվարկումը չի ավարտվում: Հայաստանը հարուստ է պատմամշակութային հուշարձաններով, գեղատեսիլ վայրերով, սակայն բացարձակապես զուրկ է զբոսաշրջիկների համար տարրական հարմարություններից: Զբոսաշրջիկները, ովքեր ցանկանում են ծանոթանալ երկրին, հաճախ հոգնեցուցիչ ճանապարհ են անցնում՝ հասնելով, ասենք, Նորավանք եւ հետո սրտնեղած հապճեպ վերադառնում են Երեւան՝ տեղում գիշերելու պայմանների բացակայության պատճառով:

Այնպես որ, ծրագրի գաղափարը պարզ է. «գայթակղել» զբոսաշրջիկներին ոչ միայն մշակութային հարստությամբ, այլեւ երաշխավորված բարեկեցությամբ: Լավագույնս «մատուցելով» Հայաստանը՝ կպահպանենք նաեւ շահույթն ու ճանաչումը: Կենտրոնները տեղակայված կլինեն գյուղերի անմիջական հարեւանությամբ, ինչը գյուղացիներին էլ հնարավորություն կտա հյուրերի հետ շփում ունենալու, անհրաժեշտության դեպքում հուշանվեր կամ մթերք վաճառելու: Իսկ, մենք ասես վարժվել ենք այն մտքին, որ ողջ Հայաստանը սահմանափակվում է մայրաքաղաք Երեւանով, մինչդեռ մեր հիմնական արժեքները մարզերում են, եւ մարզերի դռները պետք է բացենք օտարերկրացիների առջեւ: Այս ծրագիրը հեռանկարային է նաեւ գործարար շփումների առումով:

Հայաստանի տարածքով մեկ տեղակայված տնակների ընդհանուր թիվը 200 է լինելու, այսինքն՝ յուրաքանչյուր կենտրոն կունենա 19-20 տնակ (ելնելով կենտրոնների թվից)՝ 2-4 հոգու համար նախատեսված: Յուրաքանչյուր կենտրոնի առանցքն, ըստ նախագծի, ակումբն է՝ ճաշարանով, շրջապատված տնակներով: Ողջ ծրագիրը իրականացվելու է փուլ առ փուլ, աստիճանաբար, իսկ առայժմ, որպես ցուցանմուշ, մեզ ներկայացվեց ամենաառաջին տնակը՝ ազգային առանձնահատկությունների եւ միջազգային չափանիշների յուրօրինակ խառնուրդ, ուր հաշվի էին առնված բոլոր հարմարությունները:

Վահագն Հովնանյանը պատմեց, որ ամեն մի տնակի արժեքը 8 հազար դոլար է, իսկ յուրաքանչյուրի վրա աշխատող անձանց թիվը՝ 15-20: Երեւանի տարածքում գտնվող այդ կենտրոնի եւ «Վահագնի» թաղամասի կառուցապատման աշխատանքներում ընդգրկված աշխատողների թիվը 1000 է, իսկ հետագայում, երբ պատրաստի կենտրոնները գործեն, այդ թիվն ինքնաբերաբար կավելանա, քանի որ կպահանջվեն նաեւ սպասարկող անձնակազմեր: Այսպիսով, լրացուցիչ աշխատողների առումով էլ սա ձեռնտու է: «Հայաստանի կառավարությունը քաջալերում է այս ծրագիրը», ասաց պրն Հովնանյանը, «այսպես թե այնպես, զբոսաշրջության խնդիրը Հայաստանում պիտի լուծվի»: Ի՞նչ քայլեր է պատրաստվում ձեռնարկել գործարարը՝ բացի բուն կառույցներից: Աշխարհի բոլոր զարգացած ու զարգացող երկրներում գովազդել Հայաստանը՝ որպես այցելելու արժանի երկիր, ստեղծել հիմնադրամ, ուր կընդգրկվեն գործարարներ ու ամենատարբեր ոլորտների մասնագետներ՝ «զարգացող» այս բնագավառը ոտքի կանգնեցնելու եւ այլն: Գյուղական կենտրոնների ընդհանուր արժեքն, ըստ պրն Հովնանյանի, 17 մլն դոլար է, «Վահագնի» թաղամասի արժեքը՝ 120 մլն դոլար:

ԱՄՆ դեսպան Մայքլ Լեմոնը, որը բացեց արարողությունը, նույնպես բարձր գնահատեց ծրագիրը: «Սա Հայաստանի զարգացման համար չափազանց կարեւոր իրադարձություն է», ասաց նա, «նման ծրագրերի մշակմամբ եւ իրագործումով հնարավոր կլինի մեղմել ու դադարեցնել արտագաղթը»:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Նստաշրջան՝ նվիրված ՀՀ բնապահպանության խնդիրներին

Հայաստանը 1993 թ.-ից ներգրավված է «Շրջակա միջավայրի պահպանության եւ զարգացման XXI դարի լիդերներ» միջազգային ծրագրի մեջ, որի շրջանակներում երեկ Երեւանում նստաշրջան էր հրավիրված: Ծրագրի տնօրենը ԱՊՀ երկրներում աշխարհագրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Նիկիտա Գլազովսկին է: Նա բացման խոսքում նշեց, որ նիստի անցկացման համար Երեւան քաղաքն ընտրելը պայմանավորված է նաեւ Հայաստանում բարձրորակ մասնագետների, գիտական հզոր ներուժի առկայությամբ: Նյույորքյան գրասենյակից ներկա էր նաեւ Հայաստանում բարձրորակ մասնագետների, գիտական հզոր ներուժի առկայությամբ: ԱՄՆ նյույորքյան գրասենյակից ներկա էր նաեւ միջազգային նստաշրջանների տնօրեն տիկին Ջիլիան Մարթեն Մեյերսը: Նստաշրջանը կտեւի մինչեւ ապրիլի 26-ը: ԱՊՀ երկրների բնապահպանական խնդիրներին վերաբերող տարածաշրջանային 7-րդ համաժողովին հայաստանյան նստաշրջանի ծրագիրը հետեւյալն է. բնապահպանության քաղաքականությունն անցման ժամանակաշրջանում, Հայաստանի սոցիալ-էկոնոմիկական, էներգետիկ խնդիրները, ՀՀ կենսաբանական բազմազանության առանձնահատկություններն ու ներկա իրավիճակը, հատուկ հսկվող տարածքների բնապահպանությունը: Կլինեն այցելություններ Սեւանա լիճ, Խոսրովի անտառ: Ապրիլի 24-ին կիրականացվի կլոր սեղան՝ «Ինչո՞ւ են մեզ հարկավոր պուրակներն ու արգելանոցները» թեմայով: Բնապահպանության նախկին փոխնախարար, ԱՊՀ անդրկովկասյան տարածաշրջանի այս ծրագրի ղեկավար կոմիտեի անդամ Սամվել Բալոյանը շեշտեց, որ բնակչության սոցիալ-տնտեսական ծանր իրավիճակից առաջին հերթին խոցելի են դառնում բնական պաշարները: Ըստ նրա, ծրագրի կիրառումը հնարավորություն կտա որոշ բնապահպանական հիմնախնդիրներ լուծել, ինչպես եւ բարձրացնել Հայաստանի վարկանիշը միջազգային ասպարեզում:

ՆԱԻՐԱ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԿՈԿԱ-ԿՈԼԱ ԲՈԹԼԵՐՍ ԱՐՄԵՆԻԱ
375052, Երեւան,
Ազատության պող., 3-րդ նրբ.
հեռ. 28-05-52, 54-10-28, 54-10-46, 54-10-44
AT&T (374 2) 151-434

COCA-COLA BOTTLERS ARMENIA
Azatutsyan Ave., 3-8d blind alley,
375052, Yerevan
tel. 28-05-52,54-10-28, 54-10-46, 54-10-44
AT&T (374 2) 151-434

C.C.B.A.

ԲՈՆԱԿՈՒԱ

ԿՈԿԱ-ԿՈԼԱՅԻ ՆՈՐ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԸ

Հայ սպառողը կվայելի ԲոնԱկուա զովացուցիչ ըմպելիքը. շշալցված ջուր՝ հարստացված ամենաանհրաժեշտ հանքանյութերով

Կոկա-Կոլա ընկերության Հայաստանի մասնաճյուղը 2000 թվականի մարտի 30-ից սկսել է նոր արտադրանքի՝ ԲոնԱկուա-ի թողարկումը: Հայ սպառողը կվայելի ԲոնԱկուա զովացուցիչ ըմպելիքը, որը շշալցված մաքուր եւ անարատ համով ջուր է՝ հարստացված ամենաանհրաժեշտ հանքանյութերով:

ԲոնԱկուա-ն «Կոկա-Կոլա Բոթլերզ Արմենիա» ընկերության տեղական նոր արտադրանքը, հայկական շուկայում վաճառվում է երկու տարբեր տարողությունների միանգամյա օգտագործման 500 մլ-անոց եւ 1լ-անոց շշերով: Նոր արտադրանքը կարելի է ձեռք բերել հանրապետության ողջ տարածքում գտնվող վաճառքի կետերից, իսկ տեղեկատվություն կստանան տեղեկատվական նյութերի (պաստառներ, ցուցանակներ, վահանակներ եւ այլն) եւ հեռուստատեսային գովազդի միջոցով:

Շշալցված ԲոնԱկուա ջուրը արդեն վաճառքի է հանվել աշխարհի 45 երկրներում, մասնավորապես՝ Վրաստանում, Ղրղզստանում, Ղազախստանում, Ուզբեկստանում, Կովկասի եւ Կենտրոնական Ասիայի երկրներում:

«Կոկա-Կոլա» ընկերությունը զովացուցիչ ըմպելիքների ամենախոշոր արտադրողն ու տարածողն է աշխարհում:
Բացի աշխարհահռչակ «Կոկա-Կոլա» ըմպելիքից, ընկերությունը շուկաներին է առաջարկում աշխարհում առաջատար հինգ ըմպելիքներից եւս երեքը, որոնց թվում են նաեւ Հայաստանում արտադրվող Fanta-ն եւ Sprite-ը: Աշխարհում ամենալայնածավալ առեւտրի ցանցի միջոցով 200-ից ավելի երկրների սպառողներ վայելում են ընկերության տեսականին՝ սպառելով օրական ավելի քան մեկ մլրդ. շիշ ըմպելիք:

Վանո Սիրադեղյանի մասով քրեական գործն առանձնացվեց

Դատախազությունը նրա մասին լռություն է պահպանում

Սկիզբը էջ 1

Այս կապակցությամբ ամբաստանյալ Վահան Հարությունյանը ելույթի տեքստ էր պատրաստել՝ ուղղված նախկին իշխանություններին եւ մասնավորապես Վանո Սիրադեղյանին: «Ես բազմիցս եմ ասել, որ նրանք դատավարությունը միտումնավոր ձգձգում են՝ փայփայելով, որ ինչ-ինչ ցնցումների միջոցով երկիրը կբերեն ապակայունացման, ժողովրդին կներքաշեն եղբայրասպան կռվի մեջ, վերջնականապես կջարդեն առանց այն էլ բզկտված հավատն, ու ժողովրդին ոչինչ չի մնում անելու, քան ազգովին գնանք խնդրենք նախկին նախագահին, որ նա տեր կանգնի լքված հոտին: Այդքան մարդ կոտորեցիք, ուշքի եկեք, կանգ առեք, մեզ ոչինչ չի փրկելու, պատասխանատվությունից չեք խուսափելու», դիմելով իր նախկին մերձավորներին, հայտնեց ՆԶ նախկին հրամանատարը: Նա այն կարծիքին է, որ խնդիրն արդեն Վանոյին դատել-չդատելը չէ. «պրոցեսն անկասելի է, այլեւս չափից շատ անմեղ արյուն է թափվել, որպեսզի «ընկերական» հարաբերությունները կասեցնեն ընթացքը: Այսօր չդատեն, վաղը կդատեն եւ ոչ միայն 5 տարի առաջ կատարված ոճրագործությունների համար», ավելացրեց ամբաստանյալը, կրկին շեշտադրելով Վազգեն Սարգսյանի «անպատժելիության մթնոլորտը վերացնելու ու քաղաքական դաշտը մաքրելու» պատգամներին իր հավատարմությունը:

Դատավարական ընթացակարգով Վահան Հարությունյանին հարցեր տալու հերթը դատավարության 7-րդ ամսում վերջապես հասավ պետական մեղադրողներին: Վերջիններս թեեւ այդ սպասումից այնքան էին հոգնել, որ հարցեր տալու ցանկությունն իսպառ մարել էր: Նրանք հրաժարվեցին, ասելով՝ փաստաբան Վանյա Սուքիասյանն իրենց բոլոր հարցերն արդեն տվել է, չեն ցանկանում կրկնել նրան: Տուժողներից Մայիս Ռաֆայելյանը հարցաշար ուներ, որով ցանկանում էր պարզաբանել Վահան Հարությունյանի ցուցմունքների եւ սեփական հետաքննության արդյունքների միջեւ առաջացած հակասությունները: Ընդ որում, Մայիս Ռաֆայելյանն օգնելու խնդրանքով դիմեց Վահան Հարությունյանին, որպեսզի օժանդակի որոշ ապացույցներ հիմնավորելու հարցում: Մասնավորապես ցանկանում էր ճշտել իր որդու սպանության, ինչ նույնն է՝ Կարեն Դեմիրճյանի մահափորձի կազմակերպման հարցում Արմեն Սարգսյանի՞ ունեցած դերակատարությունն է ավելի ակտիվ եղել, թե՞ իրենը: Ամբաստանյալը հայտնեց, որ ինքն էլ կասկածներ ունի, բայց փաստեր չունի իմացածը հիմնավորելու համար:

Վ. Հարությունյանը մյուս ամբաստանյալների՝ ՆԳՆ 10 աշխատակիցների մասին խոսելիս հիմա էլ գործածում է «իմ ենթակաները» արտահայտությունը, թեեւ «մոռանալով», որ ներկայումս իրենք հավասար կարգավիճակում են: «Արդյոք շատ չե՞ք հեռացնում ամբաստանյալներին, ասելով, որ նրանք ընդամենը հրաման են կատարել», Ռաֆայելյանի հարցին ամբաստանյալն այսպես պատասխանեց. «Իմ պատճառով են մարդիկ էստեղ նստած, բարոյական իրավունք չունեմ նրանց մասին վատը խոսելու, ինձնից վերեւ՝ խնդրեմ...»: Տուժող Ռաֆայելյանի հարցերը երեկ չավարտվեցին, բայց թեեւ այնպես եղածի շրջանակում նա հիմնականում չհամաձայնվեց ամբաստանյալի հետ՝ մնալով այն կարծիքին, որ հետաքննության արդյունքներն առավել հիմնավոր են: Դատական նիստը կշարունակվի այսօր:

«Իմ կուսակցությունը ժողովուրդն է»

Անցումային շրջանի «անցումային» կարգախո՞ս

Եթե տնտեսական կյանքը ոչ մի կերպ չի ձերբազատվում ճահճացման վտանգից, ապա քաղաքական կյանքը ծայրաստիճան աշխույժ է. քաղաքականացված աղմուկը կա ու կա։ Կրքերը բորբոքելու համար շատ բան պետք չէ. մամուլի ճռճռոցն էլ բավական է. ասենք, ազատ արձակեցին Ալեքսան Հարությունյանին, «Երկրապահը» կազմակերպեց եւս մի «ջիպագրավ» հավաք, կանչեցին քրեական պատասխանատվության լրագրող Վահրամ Աղաջանյանին, դատապարտյալները չտեսակցեցին Սամվել Բաբայանին...

Նշված պատճառներն իրոք լուրջ են ու ազդեցիկ, բայց ոչ մի կայացած պետության նավը նմանօրինակ պատրվակներով չի դղրդում, չի ճոճվում, իսկ կառուցողական գործընթացը ժամ անգամ չի դադարում (հիշենք Քլինթոնի եւ Լեւինսկու պատմությունը կամ Հելմուտ Քոլի վերաբերյալ աղմկոտ բացահայտումները Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում եւ այլն)։

Այնուհանդերձ քաղաքական ճռճռոցի կործանարար հրաբուխը հայկական ֆենոմեն չէ, այլ բնորոշ երեւույթ է այն պետություններում, ուր թե պետական համակարգը, թե քաղաքական դաշտը կայացած չեն, ուր իշխանության թեւերն անհամաչափ են զարգացած։ Ասելով իշխանության թեւեր, մասնավորապես Հայաստանում նկատի ունեմ թերզարգացած երեք իշխանություններն ու հայաստանյան չափանիշներով առաջ ընկած չորրորդ իշխանությունը՝ մամուլը։ Ըստ արժանվույն գնահատելով գործընկերներիս եռանդը, նշեմ, որ փաստորեն չորրորդ իշխանությունն է այսօր որոշում, ուղղորդում ու սրբագրում երկրի ներքին ու անգամ արտաքին քաղաքականությունը։ Այլ հարց է՝ ինչպիսին են դերակատարության որակը, խնդրի լրջության ու պատասխանատվության ընկալման աստիճանը, ազգանպաստ քաղաքականությունն ամենից վեր դասելու տենչը...

Զարգացած պետություններում մամուլի պատվիրատուները վերջին հաշվով կայացած քաղաքական ուժերն են, որոնք մամուլի միջոցով վարելով սուսերամարտ քաղաքական դաշտում, այնուամենայնիվ մենամարտում են խաղի կանոններով, այլ ոչ թե քանդելով ու ավերելով եւ դաշտը, եւ մերձակա տարածությունը՝ այսինքն խաթարելով թե իշխանության թեւերի զարգացման եւ թե պետության կայացման բնականոն գործընթացը։ Մեզանում պատվիրատուները նույնն են, սակայն խաղի կանոններին հետեւելու մասին խոսք անգամ չկա, քանի որ ոչ քաղաքական դաշտ կա, ոչ էլ կուսակցություններն են պետական մտածելակերպ դրսեւորում։ Իշխանատենչ պայքար, գզվռտոց ու պոպուլիզմ՝ սրանք են քաղաքականացված կազմակերպությունների խաղի կանոնները։

Թե ինչու քաղաքական դաշտն այդպես էլ չկայացավ, պատճառները շատ են։ Չմոռանանք՝ ԽՍՀՄ փլուզման պահին քաղաքական դաշտը գրավեց ՀՀՇ կոչված ամորֆ ուժը։ Չունենալով ստույգ գաղափարախոսություն ու ծրագիր, այդ ուժն ի սկզբանե ախտահարված էր։ Իշխանությունը անվերապահորեն ու անվերջ տնօրինելու միտումով ՀՀՇ-ի վերնախավը որդեգրեց ասիական իշխանիկների մեթոդաբանությունը, հիմնված խնամակալության ու կլանայնության վրա։ Նրա սոցիալական հենարանն էր լյումպենացված ամբոխը, որին մի ժամանակ կարելի էր հեզության մեջ պահել սովետական կարգերից մնացած բարիքների կրճոնները վաճառելու հաշվին։ Սակայն շուտով մեթոդաբանությունը բացահայտվեց, կրճոններն էլ սպառվեցին։ Այնպես որ իշխանությունը պահելու համար ոչ թե քաղաքական դաշտի առողջ զարգացման, այլ դաշտի պատրանք ստեղծելու անհրաժեշտություն ծագեց. այսինքն, ամեն կերպ ջլատվեցին ու հալածվեցին կայացած կուսակցությունները, դրա փոխարեն առատորեն բազմացվեցին շինծուները։

«Իմ կուսակցությունը ժողովուրդն է» կարգախոսն, ինչպես հայտնի է, դարձավ Ռոբերտ Քոչարյանի այցետոմսը նախագահական ընտրություններում։ Այդ անորոշ քաղաքական միավորի՝ ժողովրդի ընտրությունը լոկ պոպուլիզմով չես բացատրի։ Հրավիրվելով ԼՂՀ-ից ՀՀ վարչապետի պաշտոնին, Քոչարյանը՝ խառնվածքով տեխնոկրատ ու խիստ գործնական, վարչապետության ընթացքում այդպես էլ չքաղաքականացվեց՝ երեւի թե ոչ ժամանակ ուներ, ոչ էլ դրա անհրաժեշտությունն էր զգում, չենթադրելով անգամ իշխանափոխության հնարավորությունը։ Իրոք, եթե այդպիսի ցանկություն պաշտպանության նախարարն ու նրան հարող ուժերը տածում էին, ապա՝ ոչ Ռոբերտ Քոչարյանի համար տեղ բացելու նպատակով, քանի որ, ըստ տեղեկությունների, Քոչարյանն առաջինն ու միակը չէր, ում առաջարկվել էր դառնալ ՀՀ նախագահ։ Բացի այդ, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի պաշտոնանկությունը, ինչպես հուշում է գործընթացը, ավելի շատ պահի ազդեցության հետեւանք էր, այլ ոչ նախօրոք ծրագրված քայլ։

ՀՀ նախագահի պաշտոնավարության կարճ ժամկետում էլ Քոչարյանը հոգ չտարավ ստեղծելու քաղաքական հենարան։ Չնայած, եթե ուզենար էլ, նպատակն իրագործել հնարավոր չէր այն պարզ պատճառով, որ Քոչարյանը պարտադրված էր հենվել «Երկրապահ» պատգամավորական խմբի ու Հանրապետական կուսակցության վրա, որոնք, ի դեպ, «վազգենական» լինելով հանդերձ, Քոչարյանին սատարում էին լոկ Վազգեն Սարգսյանի ցուցումի համաձայն։ Այնպես որ խումբը կարող էր գնալ ոչ թե ընդհանուր գաղափարական կամ քաղաքական պլատֆորմի, այլ ընդհանուր նպատակների՝ Հայ դատի պահանջատիրության, Ղարաբաղի հարցի, Սփյուռք-Հայաստան հարաբերությունների հստակեցման ու տնտեսական վերելք ապահովելու մասին։

Քչից-շատից տեղյակ մարդն անպայման կփաստի, որ Քոչարյանը, լինելով ողջամիտ ու ողջախոհ, պետք է հստակ գիտակցեր գաղափարապես ու քաղաքականապես չկայացած, իր փաստացի հենարանի անկայունությունը։ Բայց կա՞ր այլընտրանք, կա՞ր ժամանակ, որ ստեղծվեր այլ՝ կայուն հենարան։

Մյուս կողմից, տնտեսական խոր ճգնաժամ ապրող երկրի վարչապետն ու միաժամանակ ՀՀ նախագահի պաշտոնակատարը պարտավոր էր ուժն ու ժամանակը տրամադրել պետության համար օրհասական հիմնահարցերի, այլ ոչ թե քաղաքական հենարանի հետ կապված հեռահար խնդիրների լուծմանը։

Այս առումով, Քոչարյանը մտավ ընտրապայքար ոչ երանելի մի վիճակում. ԱԺ-ում կար մեծամասնություն կազմող «Երկրապահ» պատգամավորական խումբը, որի մեծամասնությունը նույն ՀՀՇ-ի գործելակերպն ու մտածելակերպը կրողն էր, կար Հանրապետական կուսակցությունը՝ սակավաթիվ ու ոչ ազդեցիկ, կային ջլատված ու ուժասպառ մի քանի «երեւացող» կուսակցություններ, որոնց, բացի դաշնակցականներից ու ռամկավարներից, չէր կարելի ոչ ձախերի ճամբարին վերագրել, ոչ էլ աջերի։ Ի դեպ, նրանցից մի քանիսն ունեին «սեփական» նախագահացուներ, այնպես որ մնացյալ գաղափարախոսությամբ ու քաղաքական կեցվածքով տարբեր, անգամ հակասական, միասնական ճակատ ձեւավորել անհնար էր, ինչպես անհնար էր Քոչարյանի անդամագրվելը որեւէ կուսակցության։ Սակայն բոլոր այդ ուժերը ժողովրդի հետ միատենչ էին թե՝ ՀՀՇ-ի արհավիրքին վերջ տալու, թե Ղարաբաղի հարցի հայանպաստ լուծմանը հասնելու, թե սփյուռքի հետ կապը վերահաստատելու, թե Հայաստանի տնտեսությունը ճգնաժամից հանելու առումով։ Բացի այդ, Քոչարյանը, երեւի թե, հույս էր տածում, որ իր արագ ու հաստատակամ քայլերը տնտեսության առողջացման, համազգային միասնության ստեղծման նպատակով թույլ կտան դառնալ համաժողովրդական նախագահ։ Թվում է, այդպես էլ ծնվեց «Իմ կուսակցությունը ժողովուրդն է» կարգախոսը։

Իրոք, 1998 թվին ու 1999 թ. առաջին կիսամյակն այդ կարգախոսով էին դրսեւորված։ Ընտրված նախագահի շուրջը համախմբվեցին բոլոր ազդեցիկ կուսակցությունները. արմատական ընդդիմությունը ներկայացվեց Հայկոմկուսով ու նախկին վարչակազմի շինծու կուսխմբակներով, որոնց հակաքոչարյանական պայքարին դիմակայում էին նախագահին կից Քաղխորհրդում ներկայացված ուժերը։ Այդ ուժերը փաստորեն ժողովուրդն էին ներկայացնում։ Ակտիվացավ ու առողջացավ արտաքին քաղաքականությունը, մեծացավ արտաքին աշխարհի հետաքրքրությունը Հայաստանի հանդեպ, շունչ առավ աղետի գոտու վերականգնումը, տնտեսությունը խոր ճգնաժամից դուրս բերելու միտում նկատվեց, նախագահի խոսքերից ու ձեռնարկումներից ոգեւորվեց սփյուռքը...

Այդ ամենը հույս էր ներշնչում, սակայն քաղաքականապես ավելի փորձառու պետական գործիչն անպայման հաշիվ կտար իրեն, որ ժողովուրդը կուսակցություն չի դառնա, իսկ գաղափարապես անորոշ, բազմազան ու բազմաշերտ քաղաքական հենարանն ամուր, կանգուն ու անսասան չէ՝ կգա մի օր, երբ կարապը կուզենա «մագլցել» երկինք, խեցգետինն ու գայլաձուկը կձգտեն իրենց հարազատ միջավայրը։

Այսինքն՝ առաջին իսկ փորձությունը կդրդի խայտաբղետ հենարանին նախընտրել սրտամոտ տարերքը, այլ ոչ միասնականորեն դիմակայել դժվարություններին։ Հոկտեմբերի 27-ի արհավիրքը դա ապացուցեց. «Երկրապահ» հանրապետականները հակադրվեցին նախագահին, Դաշնակցությունը սատարում է վերապահումներով (ընդդիմադիր կեցվածքը չբացառելով), ՍԻՄ-ը վերջնականապես «նեղացավ» նախագահից Սամվել Բաբայանի առումով, մյուսներից ոմանք վաղուց էին «աբիժնիկի» կեցվածք ընդունել, իսկ մասնավորապես ԱԺՄ-ն երբեք իրեն հենարան չէր էլ համարում, թեկուզեւ մերթընդմերթ դրսեւորում է համակիրի պահվածք։

Այնպես որ սատարողների թիվը խիստ սակավացավ, հենարանի «սյուներն» ու մնացյալ համակիրներն այնպիսի հակաքոչարյանական գործունեություն ծավալեցին, որ նախագահի կուսակցությունը՝ ժողովուրդը, խիստ տարակուսանք ապրեց իր առաջնորդի կապակցությամբ։ Արդյունքում ոչ մի տնտեսական վերելք, ոչ մի ներդրումային ակտիվություն, ոչ մի կապերի ամրապնդում սփյուռքի հետ... Այսինքն՝ կոտրված տաշտակ, ինչն էլ մղում է ժողովրդին արտագաղթի՝ սրանով իսկ գերագույն հաճույք պարգեւելով «նախկիններին», որոնք չէին էլ երազում այս կարգի պարարտ հող ունենալ՝ իրենց վերադարձն իշխանություն արագացնելու համար։

Այս նույն ընթացքում մամուլն անընդհատ «քչփորում» է նախագահ-«Երկրապահ», նախագահ-«Միասնություն» կապերի խոցելի վերքերը՝ շեշտելով մերթ երկրապահական թեւի «ուժային» գերակայությունը, մերթ՝ նախագահինը։ Թե որն է սույն հիվանդագին հետաքրքրության գինը, մամուլն իրեն հաշիվ չի էլ տալիս։ Սակայն նույն մամուլը նաեւ չի մտահոգվում, թե ինչու նախագահի քաղաքական հենարանն այս կարճ ժամանակահատվածում իրեն իսկ չսատարեց։ Այդ առումով Ռոբերտ Քոչարյանի հաճախակի հանդիպումները ԱԺ-ում ներկայացված կամ չներկայացված կուսակցությունների հետ լավագույն դեպքում կայունության պատրանք են ստեղծում։ Այն կայունության, որը փխրուն է ու ծայրաստիճան խոցելի, քանի որ բոլոր քաղաքական ուժերն էլ իրենց ռազմավարական ու տակտիկական խնդիրներն ունեն, որոնք կարող են լուծվել նաեւ նոր՝ վաղաժամկետ պատգամավորական ու անգամ նախագահական ընտրություններով։

Այնպես որ այդ առումով, ինչպես կյանքը ցույց տվեց հոկտեմբերի 27-ից հետո, չկան հավերժ զինակիցներ ու համախոհներ, այլ կան նեղ քաղաքական ու այլ շահեր։

Այս ամենն ասվում է միայն մեկ նպատակով՝ ապացուցելու, թե ինչքան անհեռատես գտնվեց Ռոբերտ Քոչարյանը՝ հեռացնելով իրենից Քաղխորհրդում համախմբված կուսակցություններին ու անվերապահորեն հենվելով «Երկրապահ»-հանրապետականների ու ՀՅԴ-ի վրա։ Երեւի թե ճիշտ կլիներ ոչ թե լուծարել Քաղխորհուրդը, այլ հստակեցնել նրա կարգավիճակը, ինչն էլ ավելի կհիմնավորեր «Իմ կուսակցությունը ժողովուրդն է» կարգախոսը։ Քաղխորհուրդն ի վիճակի էր նսեմացնելու ներքաղաքական խմորումների ազդեցությունը պետության, ժողովրդի ու տնտեսության վրա եւ այս չափի գրոտեսկային չէր դարձնի դիմակայությունը։ ՀՀ նախագահն էլ այս չափի խոցելի չէր լինի տարբեր տեսակի քաղաքական արկածախնդիրների համար։ Սակայն ամենակարեւորը՝ Քաղխորհրդի աջակցությամբ նախագահը կկարողանար քայլ առ քայլ, քար առ քար ստեղծել այն աջ քաղաքական ուժը, որը կմիավորեր իրոք ազատականություն դավանող կուսակցություններին (իհարկե, բացառությամբ ՀՀՇ-ի ու նրա քույր կուսխմբակների)։ Ազատականության ու ժողովրդավարության ջատագովներն արկածախնդիր չեն, քանի որ ունեն ստույգ գաղափարախոսություն ու բացառում են բոլշեւիկյան դրսեւորումները կյանքի բոլոր ոլորտներում։ Այս հենարանով տարբեր «ռազբորկեքի» զոհ չես դառնա, ինչի վկան դարձանք մենք բոլորս։

Հենց աջերի հենարան է պետք ժողովրդավարության ու ազատականության ուղու վրա կանգնած պետության նախագահին։ Ու ինչքան էլ «Իմ կուսակցությունը ժողովուրդն է» կարգախոսը շահեկան հնչի, համաշխարհային փորձը մերժել է այդ անպտուղ հենարանը՝ դրա փոխարեն հրամցնելով միակ գործուն բանաձեւը՝ քաղաքական դաշտ-գաղափարապես կայացած ուժ կամ ուժերի միություն-նրանց կողմից առաջադրված, նրանց գաղափարախոսությունն ու ծրագիրն իրագործող նախագահ։ Սա, իհարկե, դասական պետության դասական ներքաղաքական կյանքի բանաձեւ է, բայց չէ՞ որ Հայաստանն էլ օրերից մի օր պետք է ձերբազատվի քաղաքական տնայնությունից ու քաղաքական կաշվեծությունից, չէ՞ որ օրերից մի օր մենք էլ պետք է ձերբազատվենք սիրողական ներքաղաքական անցուդարձից, որը ծնում է անթիվ ու անսպառ շինծու կուսակցություններ, որոնք պղտորում են պետության առօրյան։ Անկախության 10 տարին ենք բոլորում՝ ծավալուն ժամանակ է բարեկիրթ քաղաքական դաշտ ստեղծելու համար։

Այնուամենայնիվ, դաշտը ստեղծելու ու մշակելու հնարավորությունը դեռ կորսված չէ։ Գլխավորը՝ համոզվել դրա անհրաժեշտության մեջ ու քայլեր ձեռնարկել։ Այդ դեպքում ՀՀՇ-ի տարբեր չափանիշի գործակալների ճռճռոցը թե թերթերի էջերից եւ թե «անկախ» հեռուստաընկերությունների էկրաններից ի վիճակի չի լինի ճոճել պետականության նավը, խաթարել իշխանության թեւերի գործունեությունն ու հակադրել միմյանց։ Եվ ինչ-որ մի ճղճիմ կուսխմբակի աղաղակը նախագահի հրաժարականի մասին որեւէ հասարակական հնչեղություն չի ունենա, քանի որ ամեն ինչ կկանգնի իր տեղը եւ իր տեղը կունենա, ողջ աշխարհն էլ կիմանա, թե ուր եւ ինչ ճանապարհով է տանում Հայաստան երկիրը ՀՀ նախագահը։

ԱՐՄԵՆ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Միջոցառումներ նվիրված Հայոց ցեղասպանության 85-ամյակի եւ նորագույն զինյալ ազատագրական պայքարի 25-ամյակին

Միջոցառումների շարքում՝ շաբաթ, ապրիլի 22-ին, ժամը 11-ին կկայանա հուշահամալիրի բացումը Եռաբլուր պանթեոնում։ Ժամը 16-ին կկազմակերպվի կլոր սեղան՝ «Համաշխարհային նոր համակարգը եւ ժողովուրդների իրավունքները»։ Ելույթ կունենան Մանոլիս Գլեզոսը (Հունաստանի ազգային հերոսը, որ 1944 թ. Ակրոպոլիսի վրայից իջեցրեց նացիստական սվաստիկան), Մուրադ Արթինը (Շվեդիայի խորհրդարանում Հայոց ցեղասպանությունը դատապարտող բանաձեւի հեղինակ), Հանս Արվիդսոնը (Շվեդիայի խորհրդարանի պատգամավոր), Վլադիմիր Պետրոսյանը (պատմական գիտությունների դոկտոր պրոֆեսոր), Արա Գեւորգյանը (բժիշկ), Արմեն Այվազյանը (Մաշտոցի անվ. Մատենադարանի ավագ գիտաշխատող)։ Միջոցառումը կկայանա «Հրազդան» հյուրանոցի 2-րդ հարկում։

Կիրակի, ապրիլի 23-ին, ժամը 16-ին համերգ՝ նվիրված նորագույն ազատագրական պայքարի նահատակների հիշատակին, Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը (Իսահակյան 1)։

Երեքշաբթի, ապրիլի 25-ին, ժամը 14-ին ԳԱԱ նախագահության նիստերի դահլիճում կցուցադրվի «Բանտախուց 7160» գեղարվեստական ֆիլմը, որին կհետեւի մամուլի ասուլիս։

Շաբաթ, ապրիլի 22-ին, Եռաբլուր բարձրանալու համար ժամը 10:30-ին տրամադրվում են ավտոբուսներ, որոնք կշարժվեն հետեւյալ վայրերից.

Ծածկած շուկա, մետրո Երիտասարդական, մետրո Բարեկամություն, կինո «Հայրենիք», Գարեգին Նժդեհի հրապարակ, Գայի արձան, Ավանի ունիվերսամ, Շիրակ ունիվերմագ, Հանրապետական հիվանդանոցի խաչմերուկ, Հ/Ա թ. Զ. Անդրանիկի արձան, Զեյթունի երկրապահ, ռայկոմի կանգառ, Նորքի հեռուստաընկերության խաչմերուկ եւ Դավիթաշենի խաչմերուկ։

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ

Վահաբականությունը արմատավորվում է Հյուսիսային Կովկասում

Դաղստանում, Չեչնիայում, Ինգուշիայում, Ադըղեայում, Կարաչայ-Չերքեզիայում, նաեւ՝ Ադրբեջանում, Վրաստանում...

Հյուսիսային Կովկասում Ռուսաստանի ազդեցության թուլացումը եւ այնտեղից դուրս մղումը ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականության առաջնային խնդիրներից է: Մասնավորապես կենտրոնացած Դաղստանում, ապստամբ Չեչնիայում, տարածաշրջանի համեմատաբար կայուն շրջաններում՝ Ինգուշիայում, Կարաչայ-Չերքեզիայում, Ադըղեայում, վերջերս նաեւ՝ Կաբարդինո-Բալկարիայում, որպես ապակայունացնող գործոն, շարունակվում է խրախուսվել իսլամի ծայրահեղ արմատականության՝ վահաբական ուսմունքը:

Մոհամմեդ իբն Աբդ ալ Վահաբի (1703-1787) անունով կոչվող ուսմունքի հիմնական դրույթը մարդակերպ, միայն Աստծո նկատմամբ բացարձակ հավատն է: Վահաբականները մերժել են իսլամի զարգացման ընթացքում առաջացած սրբերի պաշտամունքը, ջիհադ՝ սրբազան պատերազմ հրահրում են ավելի շատ նոր ուսմունքը չընդունող մահմեդականների, քան «անհավատների»՝ քրիստոնյաների, այլ կրոն դավանողների դեմ:

Վահաբականությունն իր ծաղկման շրջանն ապրեց մեր դարի առաջին տասնամյակներում՝ դառնալով Սաուդյան Արաբիա պետության պաշտոնական կրոն, մեծ ազդեցություն թողնելով նաեւ Հորդանանում: Վահաբականները հրապարակավ պատժում են այն մահմեդականներին, ովքեր ոգելից խմիչքներ եւ թմրադեղեր են օգտագործում, զբաղվում թմրադեղերի բիզնեսով, մարմնավաճառությամբ: Ուսմունքի քարոզումը առավել դյուրին է այնպիսի շրջաններում, որտեղ հասարակության սոցիալական կացությունը լավ չէ: Այսպես, Չեչնիայում եւ Դաղստանում վահաբական ուսմունքի հիմնական քարոզիչ, չեչենական ծագումով հորդանանցի Խաթաբն ամեն ամիս հարյուրական դոլար է վճարում նրանց, ովքեր ընդունում են վահաբականություն:

Ուսմունքը առանձնապես արմատավորվում է Չեչնիայում եւ Դաղստանում՝ Չեչնիային սահմանամերձ շրջաններում՝ Բույնակսկում, Խասավյուրտում, Ղզլարում, Ղզլյուրտում, Բոթլիխում... 1998 թ. օգոստոսի 18-ին Բույնակսկի շրջանի երեք գյուղերի՝ Կարամախիի, Չաբանմախիի եւ Քադարի ողջ բնակչությունը ընդունեց վահաբականություն, բարձրացրեց մահմեդականության կանաչ դրոշը, հրաժարվեց ենթարկվել Դաղստանի իշխանություններին: Եվ միայն անցնող օգոստոսին ռուսական զորքերը հողին հավասարեցրին վերոնշյալ երեք գյուղերը:

Վահաբականության արմատավորման ամենանպաստավոր վայրը շարունակում է մնալ Ռուսաստանի սուբյեկտ Դաղստանը՝ իր ազգային բազմազանությամբ ու ժողովրդի սոցիալ-տնտեսական ծայրահեղ չքավոր վիճակով: Եթե 90-ականների սկզբին դավանողների թիվը չէր անցնում 100-ը, ապա այսօր անցնում է 50 հազարը: Դաղստանում գործում են շուրջ 2000 մզկիթներ, մեկ տասնյակ մահմեդական բարձրագույն հաստատություններ, ավելի քան 1000 պատանիներ կրթություն են ստանում մահմեդական երկրներում, մի քանի հազար դաղստանցիներ ամեն տարի ուխտագնացության են մեկնում Սաուդյան Արաբիայի Մեքքա սրբավայր, գրանցված են իսլամական չորս կուսակցություններ, իսկ Դաղստանի իսլամական վերածննդի կուսակցությունը միայն եւ միայն վահաբականություն է քարոզում: Սաուդյան Արաբիայի ֆինանսական միջոցներով գործող «Նահդաս» եւ «Ջամաաթ ալ մուսլիմին» արմատական կուսակցություններն առաջ են քաշում Չեչնիայում եւ Դաղստանում իսլամական միասնական պետություն ստեղծելու գաղափարը: Մախաչկալայում է գտնվում «Մահմեդական եղբայրներ» եւ «Համաս» ահաբեկչական կրոնական կազմակերպությունների հովանու ներքո գործող «ՍԱԱԹ հիմնադրամ» կազմակերպությունը:

Հյուսիսային Կովկասում վահաբականության արմատավորմանն ու տարածմանը ֆինանսական աջակցություն են ցույց տալիս ԱՄՆ-ը, Սաուդյան Արաբիան, Պակիստանը, Հորդանանը, Թուրքիան, Քուվեյթը, Եմենը եւ նրանց անմիջական ազդեցությամբ գործող Քուվեյթի «Սոցիալական բարեփոխումների միություն» եւ «Իսլամի կենդանի ժառանգություն» կազմակերպությունները, Սաուդյան Արաբիայի միջազգային բարեգործական «Կաբար» միությունը, «Հայաթուլ-Իգասա» եւ «Իսլամական կոնգրես» բարեգործական կազմակերպությունները, «Մահմեդական եղբայրներ» միջազգային ահաբեկչական կազմակերպության հորդանանյան մասնաճյուղը, ԱՄՆ-ում գրանցված եմենյան «Միջազգային իսլամական կազմակերպությունը», եմենի «Միջազգային բարեգործական ասոցիացիան», «Իսլամական աշխարհի լիգան», Թուրքիայի «Գորշ գայլեր» ահաբեկչական կազմակերպությունը եւ, իհարկե, թիվ 1 ահաբեկիչ Ուսամա բեն Լադենը: Թեեւ ԱՄՆ-ը «փնտրում» է բեն Լադենին, որը մեղադրվում է Քենիայում եւ Տանզանիայում ամերիկյան դեսպանատների դեմ ահաբեկչություն կազմակերպելու կասկածանքով, սակայն թիվ 1 ահաբեկչի ֆինանսական «հանգանակությունները՝» չեն վահաբականներին, տվյալ պարագայում համապատասխանում են պաշտոնական Վաշինգտոնի ռազմավարությանը: Հիշեցնենք՝ ժամանակին բեն Լադենն ու այլ ամերիկամետ վահաբական ռազմատենչ ղեկավարներ գործուղվեցին Աֆղանստան՝ ընդդեմ խորհրդային զորքերի:

Տարիներ առաջ եւ ներկայում չեչեն դաշտային հրամանատարները շարունակվում են ֆինանսավորվել արաբական երկրների «նավթային արքաների» փողերով: Եվ ոչ միայն: Այսպես, Շամիլ Բասաեւը եւ Խաթաբը ֆինանսավորվում են Սաուդյան Արաբիայից եւ Հորդանանից տարբերաբար ստացվող միջոցներով, նախկին փոխնախագահ Զելիմխան Յանդարբիեւը՝ թալիբների, մեկ այլ փոխնախագահ Վախա Արսանովը եւ Սալման Ռադուեւը (այժմ պահվում է Լեֆորտովոյի մեկուսարանում)՝ Թուրքիայի, նախկին արտգործնախարար Մովլադի Ուդուգովը եւ Իսա Ումարովը՝ Իսրայելի սիոնիստական շրջանակների: Ի դեպ, Մ. Ուդուգովը՝ «Իսլամական կարգուկանոն» կուսակցության առաջնորդը, նախկինում արտգործնախարար եւ տեղեկատվության նախարար, երբեք չի թաքցրել, որ Գրոզնու ռազմավարական եւ էթնոքաղաքական հետազոտությունների իր կենտրոնը (այժմ ավերված) հովանավորում են հրեաները՝ Սաուդյան Արաբիայի միջոցով: Չեչնիայի նախագահ Ասլան Մասխադովը մեկ անգամ չէ, որ մեղադրել է Ուդուգովին եւ Ումարովին՝ Չեչնիայում սիոնիստական գաղափարախոսություն քարոզելու մեջ:

Ռուսաստանը, թվում է, «սրբազան» պատերազմ է հայտարարել Հյուսիսային Կովկասում արմատներ ձգող վահաբականությանը: Սակայն վերջին 3-4 տարիների Կրեմլի քաղաքականությունն այս տարածաշրջանում այլ բան է ասում: Այսպես, Բորիս Բերեզովսկին, ժամանակին զբաղեցնելով ՌԴ անվտանգության խորհրդի քարտուղարի տեղակալի պաշտոնը, պարբերաբար շփումներ է ունեցել վահաբականություն քարոզողներ Բասաեւի, Խաթաբի, Ուդուգովի հետ: Անցյալ սեպտեմբերին Մոսկվայում տված մամլո ասուլիսում Բերեզովսկին հայտարարեց, թե պարբերաբար, գրեթե ամեն օր հեռախոսազրույցներ է ունենում Ուդուգովի եւ նախկին փոխվարչապետ Կազբեկ Մախաշեւի հետ: Մեկ օր անց ֆրանսիական «Մոնդ» պարբերականին տված հարցազրույցում Չեչնիայի նախագահ Ա. Մասխադովն ասաց, որ հենց Բերեզովսկին է ֆինանսավորում վահաբականություն քարոզող «Կավկազ» հեռուստաընկերությունն ու երկրի բջջային հեռախոսների ցանցը: Իր հերթին, 1999 թ. փետրվարի 27-ին Շամիլ Բասաեւը Գրոզնում հայտարարեց՝ «Փողեր վերցնում եւ վերցնելու եմ Բերեզովսկուց»: Առավել քան զարմանալի էր ՌԴ ներքին գործերի նախկին նախարար Սերգեյ Ստեպաշինի հայտարարությունը Դաղստանի «իսլամական» տարածքներ՝ Կարամախիի, Չաբանմախիի եւ Քադար այցելությունից հետո. «Վահաբականությունը որեւէ վտանգ չի սպառնում Ռուսաստանին»: Որքան էլ զարմանալի է, Կրեմլի իշխանությունների գիտությամբ, որ պատերազմ է հայտարարել վահաբականությանը, Մոսկվայի «Պրեզիդենտ» հյուրանոցում է վաճառվում վահաբականների գաղափարախոս եւ անցած օգոստոսին Դաղստան ներխուժման կազմակերպիչներից մեկի՝ Մուհամեդ Տագաեւի գիրքը, որը հրատարակվել է նախագահ Պուտինի ծննդավայր Սանկտ Պետերբուրգում: Խոսակցություններ են տարածվել, թե իբր վահաբականների (Բասաեւ, Խաթաբ) արշավանքը Դաղստան կազմակերպել է Բ. Բերեզովսկին:

Անցյալ ամառ առանց դժվարության, բուժման նպատակով Թուրքիա մեկնած Սալման Ռադուեւը Ադրբեջանի եւ Դաղստանի տարածքով հասավ Չեչնիա: Ինչո՞ւ նրան ոչ ոք չձերբակալեց, հանելուկ է: Ինչո՞ւ նա ձերբակալվեց այն ժամանակ, երբ ոչ մեկին պետք չէր, սա էլ է անհասկանալի:

Վահաբականությունն արդեն արմատներ է ձգում Ադըղեայում եւ Կարաչայ-Չերքեզիայում: Օրերս Չերքեսկ քաղաքում ցույց է կազմակերպվել, որի ժամանակ տեղի ռուս բնակչությունը բողոքել է, թե պատգամավոր Բերեզովսկին (Կարաչայ-Չերքեզիայից ընտրված պատգամավոր-Թ.Հ.) քաջալերում է վահաբականներին՝ արմատավորվելու այս հանրապետությունում:

Վահաբականությունն արմատավորվել է նաեւ Ադրբեջանում եւ քրիստոնյա Վրաստանում: Այսպես, Դաղստանի «Կավկազ» երիտասարդական իսլամական կենտրոնի առաջնորդ Մուհամմեդշաֆի Ջանգիշեւը սերտ հարաբերությունների մեջ է Քուվեյթի քաղաքացի Աբի Օմարի հետ, որի վահաբական կենտրոնը գտնվում է Բաքվում: Վերջերս Թբիլիսիի օրաթերթերից մեկին տված հարցազրույցում Վրաստանում Ադրբեջանի դեսպանը հաստատել է, որ Վրաստանի արեւելյան եւ հարավ-արեւելյան ադրբեջանաբնակ շրջաններում (Ռուսթավի, Մառնեուլի) վահաբականությունը լայն տարածում է գտնում:

Չեչնիայի երկրորդ պատերազմն ավելի պարարտ հող է ստեղծելու Կովկասում վահաբականության արմատավորման համար: Այժմ, առավել քան երբեւէ, իսլամական արմատական կազմակերպությունները բարեգործական քողի տակ շատ ավելի ազատ կգործեն Կովկասում, միլիոններ կտրամադրեն չքավոր բնակչությանը՝ միաժամանակ քարոզելով վահաբական ուսմունքը:

ԹԱԹՈՒԼ ՅԱԿՈԲՅԱՆ

Ձեր ոտնահարված իրավունքները կարող եք պաշտպանել նաեւ միջազգային ատյաններում

«Ընդդեմ իրավական բռնությունների» կազմակերպությունը մարդու իրավունքների պաշտպանությանը նվիրված ապրիլի 20-ի սեմինարում չափազանց հետաքրքրական մի թեմա էր քննարկում՝ քաղաքացին ինչպես կարող է իր ոտնահարված իրավունքները պաշտպանելու համար դիմել միջազգային ատյաններ: Զեկուցողը ՀՀ նախագահին առընթեր մարդու իրավունքների հարցերի հանձնաժողովի քարտուղար, միջազգային իրավունքի մասնագետ Հովհաննես Ասրյանն էր: Բանախոսը բացատրեց, որ մարդու իրավունքների խախտման դեպքում ցանկացած անձ կարող է դիմել միջազգային ատյաններ՝ օգտվելով ՄԱԿ-ի տնտեսական եւ սոցիալական խորհրդի 1970 թ. 1503 բանաձեւի եւ Քաղաքացիական ու քաղաքական իրավունքների մասին միջազգային դաշնագրին կից կամընտրական արձանագրության ընձեռած հնարավորությունները:

Նախքան հաղորդումն ուղարկելը պետք է սպառված լինեն իրավական պաշտպանության ներպետական հնարավորությունները կամ հիմնավորվի այդ ներպետական հնարավորությունների անարդյունավետությունը: «1503 ընթացակարգով» քաղաքացիներին իրավունք է վերապահվում ՄԱԿ-ին հաղորդումներ հղելու մարդու իրավունքների բազմակի եւ կոպիտ խախտումների իրավիճակի հետ կապված հարցերի մասին: Քաղաքացիական եւ քաղաքական իրավունքների մասին միջազգային դաշնագրին կից կամընտրական արձանագրությունը մարդկանց հնարավորություն է ընձեռում մարդու իրավունքների կոմիտեին դիմելու մասնավոր անձանց անհատական գործերով՝ պայմանով, որ դիմողը պահպանի մի շարք պահանջներ, որոնք սահմանված են կոմիտեի կողմից:

Քննարկելուց առաջ կոմիտեն նախ եւ առաջ հաղորդման մասին տեղեկացնում է այն պետությանը, որն, ըստ դիմումի, խախտել է Քաղաքացիական եւ քաղաքական իրավունքի մասին դաշնագրի որեւէ դրույթ: Կոմիտեի նիստերն ընթանում են դռնփակ, այդ ընթացքում հաղորդման հեղինակը եւ այն պետությունը, որի գործողությունները վիճարկվում են, գտնվում են հավասար պայմաններում եւ կարող են իրենց դիտողություններն ու նկատառումները հայտնել մյուս կողմի փաստարկների վերաբերյալ: Կոմիտեի վերջնական կարծիքը հայտնվում է հաղորդումը ներկայացրած անձին եւ շահագրգիռ պետությանը: Պրն Ասրյանը հայտնեց, որ Հայաստանում նշված բանաձեւով ՄԱԿ-ին հաղորդում հղելու նախադեպը կա եւ այնքան էլ անհասանելի չէ, որքան մենք ենք պատկերացնում: 95 թ. սեպտեմբերին «Քաղբանտարկյալների պաշտպանության խորհրդի» երեք ղեկավարներ, որոնցից մեկն էլ ինքը՝ բանախոսն էր, անհատական կարգով դիմեցին այն ժամանակ, երբ ՀՀ արդարադատության նախարարությունը հրաժարվեց գրանցել կազմակերպությանը՝ ասելով, որ Հայաստանում քաղբանտարկյալներ չկան: Պրն Ասրյանը տեղեկացրեց, որ իրենց հաղորդման քննարկումը բավականաչափ երկար է տեւել, սակայն ընթացքում միջանկյալ պատասխաններ են ստացել, որոնցով լրացուցիչ տեղեկություններ էին պահանջվում:

Մյուս՝ կամընտրական արձանագրությամբ դիմելու եւս մեկ նախադեպ է գրանցվել. դիմել է ԱՄՆ մեկնելու ցանկություն հայտնած ՀՀ մի քաղաքացի, որը ԱՄՆ-ի դեսպանատնից մերժում էր ստացել: Քաղաքացին ցանկացել էր պարզել մերժման պատճառները: Նրա հաղորդումը քննարկվել էր եւ պատասխանել էին, որ մերժման պատճառները պարզաբանված են, սակայն չեն կարող այդ մասին տեղեկացնել:

Ս. Պ.

«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնի շրջանակներում ապրիլի 18-25-ին առաջին անգամ տեղի կունենան պոլսահայ մշակութային օրեր: Այդ առիթով Հայաստան են ժամանել պոլսահայ 250 ուսանողներ: Նրանց ընդունել է ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարար Ռ. Շառոյանը: Հանդիպման ժամանակ նախարարը շնորհակալություն է հայտնել հյուրերին փառատոնին մասնակցելու համար եւ նշել, որ մեծ թվով պոլսահայերի ներկայությունը Հայաստանում եւս մեկ անգամ ապացուցում է «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» փառատոնի կարեւորությունը: «Մենք պիտի ամեն ինչ անենք, որպեսզի մեր մշակույթը, մեր հոգեւոր արժեքները մեկտեղենք այնտեղ, որտեղից սկսվում է մեր ազգը, մեր հայրենիքը», ասաց նախարարը:

Պոլսահայ մշակութային օրեր Հայաստանում

Հյուրերի թվում են Պոլսի «Արաս» հրատարակչության աշխատակիցներ Էդվարդ եւ Փայլինե Թովմասյանները, գրող, գրահրատարակիչ Մկրտիչ Մարգոսյանը, «Սայաթ-Նովա» երգչախմբի նախագահ Բագրատ Էստուկյանը, թատերագիր Արման Վարդանյանը եւ բազմաթիվ այլ մշակութային գործիչներ:

«Արաս» հրատարակչության աշխատակից Է. Թովմասյանը **«Ազգի»** թղթակցին պատմեց Պոլսի միակ հայ հրատարակչության մասին, որը գործում է արդեն 7 տարի: Հրատարակչության նպատակն է ներկայացնել հայ մշակույթը թուրք ժողովրդին, ինչպես նաեւ թրքախոս հայերին: Մինչ այժմ «Արասը» հրատարակել է 30-ից ավելի հայերեն եւ թուրքերեն գրքեր: Դրանց թվում են Համաստեղի, Հակոբ Մնձուրու, Մկրտիչ Մարգոսյանի եւ այլոց գրքերը:

Գրող, գրահրատարակիչ Մ. Մարգոսյանը, որ հայրենիքում առաջին անգամ էր, պատմեց Պոլսի հայ համայնքի, հայկական եկեղեցիների, դպրոցների, վարժարանների մասին: Գրողն ասաց, որ ոչ թե խոսքով, այլ գործով պետք է ամրապնդենք կապը Հայաստանի եւ սփյուռքի միջեւ:

«Սայաթ-Նովա» երգչախմբի նախագահ Բագրատ Էստուկյանը նշեց, որ իրենք վաղուց էին ծրագրել 2000 թ. Սուրբ Զատիկն անցկացնել Հայաստանում եւ շատ ուրախ են, որ միաժամանակ կմասնակցեն նաեւ «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» փառատոնին:

Հյուրերը Հայաստանում կմնան մեկ շաբաթ: Այդ ընթացքում կկազմակերպվի ուխտագնացություն Օշական, Սբ. Մ. Մաշտոցի գերեզման, Սարդարապատ, Գառնի, Գեղարդ, Սեւանա լիճ: Նրանք Բջնիում կմասնակցեն Սուրբ Զատկի պատարագին:

ՆԱԻՄԵ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ

Հայկական Պոլիսը իր մշակութային ժառանգությամբ

«Պոլիս քաղաք մը չէր, բառին սովորական իմաստով: Ան քաղաքէ աւելի բան մըն էր, տեսակ մը հայ աշխարհէն հայ հողէն հեռու, որ բազկերակը միշտ զարնող տաք մը հայ կեանքին...»

ՅԱԿՈԲ ՍԻՐՈՒՆԻ

Երեկ Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանում բացվեց «Հայ Պոլիս» ցուցահանդեսը, որ նվիրված է Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակին: Երախտաշատ փաստ է, որ նախաձեռնողն ու հովանավորը Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Մութաֆյան Թուրքիայի հայոց պատրիարքն է:

Կոստանդնուպոլսի հայ գաղութի պատմամշակութային ակունքները ձգվում են դեռեւս բյուզանդական կայսրության ծավալման ժամանակաշրջանից: Պատմագիրների վկայությունների համաձայն 610-1056 թվականների ընթացքում Բյուզանդիայի թագավորների գերիշխող երեք քառորդ մասը հայեր էին: Բացի այդ՝ մեծ քանակությամբ ռազմիկներ, զորավարներ, քաղաքական նշանավոր դեմքեր, հեղինակավոր մտավորականներ, կրոնավորներ: Հայտնի պատմական փաստ է նաեւ, որ 1453 թ. նվաճելով Կոստանդնուպոլիսը, սուլթան Մուհամեդ Ֆաթիհը մեծ թվով հայեր բռնագաղթեցրեց մայրաքաղաք, որից հետո եկող տասնամյակների, ապա դարերի ընթացքում Կ. Պոլսի հայ բնակչությունը մեծապես աճ ապրեց:

Հիշարժան փաստերի շղթայում առավելապես կարեւորվում է 1461 թ. Կ. Պոլսի հայոց կրոնապետ Հովակիմին եպիսկոպոս կարգելը՝ շնորհելով նրան Հունաց Տիեզերական պատրիարքի բարձր իրավասությունները: Փաստորեն դրանով սկիզբ դրվեց Թուրքիայի Հայոց պատրիարքությանը:

Այնուհետեւ լինելով Թուրքիայի Հայոց հոգեւոր կենտրոնը, Կ. Պոլիսն վիճակված էր դառնալու նաեւ ամբողջ արեւմտահայության քաղաքական, տնտեսական, մշակութային կյանքի առանցքը, հետեւաբար եւ՝ ուրույն ու կարեւոր դեր խաղալու համայն հայության կյանքում: Ազգի այս բախտորոշ պատմական ընթացքի համար մեծագույն դեր ունեցան ցայսօր Պոլսի Աթոռին նստած ավելի քան 80 պատրիարքներ, որոնք կրոնական-հոգեւոր անդաստանից զատ, ծավալել են կարկառուն գործունեություն տպագրության, դպրության, մշակութային ոլորտներում՝ մեծապես նպաստելով դրանց զարգացմանը: Այսպես, պատրիարք Հովհաննես Կոլոտ Բաղիշեցին իրավամբ համարվում է արեւմտահայության մտավոր զարթոնքի կնքահայրը: Բավական է հիշատակել միայն, որ նրա գործունեության ժամանակաշրջանում տպագրվել է շուրջ 100 անուն գիրք, վերակառուցվել են եւ ընծայվել մի շարք եկեղեցիներ, ստեղծվել է Կ. Պոլսի առաջին մատենադարանը եւ առաջին խոշոր ուսումնարանը: Ինչպես վկայում է Լեոն, «Գուցե Կոլոտի առաջացրած գրական-կրթական շարժումը խլանար..., եթե չլիներ Բաղդասար Դպիրը, որ դեռ Կոլոտի ժամանակից հայտնի էր դարձել իբրեւ հմուտ հայկաբան եւ վարժապետ»: Այսպիսով, Բաղդասար Դպիրը հայ միջնադարյան տաղերգության մեջ իր արժանավույն տեղն ունենալուց զատ երեւան եկավ նաեւ որպես ականավոր մանկավարժ եւ գրահրատարակիչ:

Իրապես, անուրանալի է արեւմտահայ իրականության մեջ հայ եկեղեցու դերը: Կ. Պոլսի դպրոցները, վարժարանները, տպարանները, բազմատեսակ բարեգործական հաստատությունները ստեղծվում, զարգանում եւ գոյատեւում էին Պոլսի Հայոց պատրիարքարանի հովանու տակ: Այդպես, քաղաքի առաջին տպարանը նույնպես հիմնվեց Աբգար Թոխաթեցի պատրիարքի ջանքերով, ապա՝ վերակազմվեց Երեմիա Չելեպի Քյոմուրճյանի շնորհիվ: Հայ տպագրության խոշորագույն դեմքերից մեկն եղավ տպագրիչ-հրատարակիչ, գրածուլիչ, փորագրիչ եւ նորատեսակ տառեր ստեղծող Պողոս Արապյանը, իսկ 17-րդ դարի վերջում գործող Հովհաննես Մուհենտիսյանի տպարանը ամենակատարյալն էր ամբողջ Մերձավոր Արեւելքում: Պակաս հայտնի անուն չէր նաեւ Ճանիկ Արամյանը, որ ականքախ մեծ դեր կատարեց հայ (եւ արեւելյան ընդհանրապես) տպագրական արվեստի զարգացման գործում:

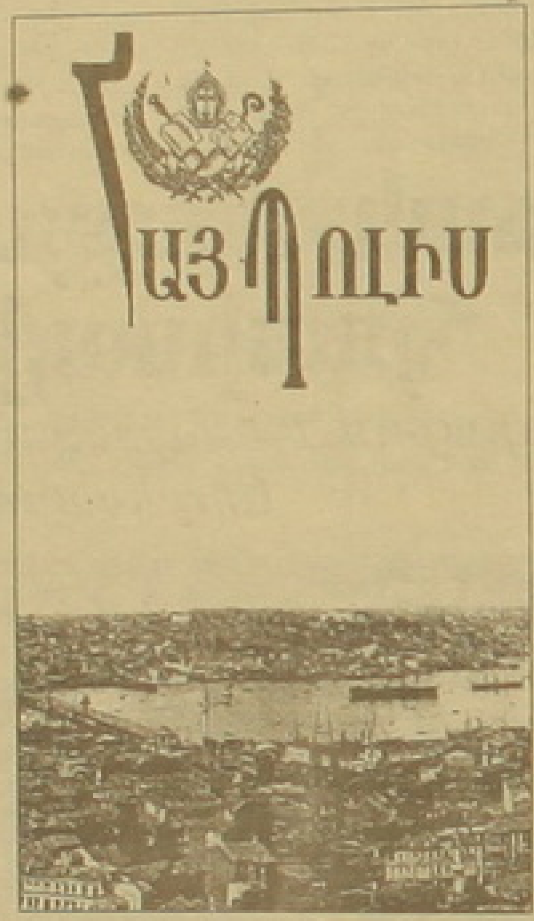

Հիշենք նաեւ, որ Արամյանի տպագրական տառերը օգտագործվում են մինչեւիսկ ցայսօր եւ հայտնի են հենց այդպես՝ «Արամյան տառեր» անունով: Կ. Պոլսի՝ հայ տպագրության պատմության համար ունեցած ծանրակշիռ դերը կարելի է ամփոփել թանգարանի գիտաշխատող Անահիտ Աստոյանի արած հետեւյալ խոսուն վավերագրով. մինչեւ 1800 թ. տպագրված հայերեն գրքերի քանակով Կ. Պոլիսն առաջին տեղն էր գրավում, իսկ 19-րդ դարում իր 130-ից ավելի տպարաններով հայ իրականության մեջ դարձյալ առաջատարն էր: Կ. Պոլիսը ոչ միայն հայ տպագրության, այլեւ դպրության խոշորագույն կենտրոնն էր, մշակույթի, գրականության օրրանը:

Այս ամենի մասին է պատմում հիշյալ ցուցահանդեսը իր բացառիկ ու բազմաբովանդակ նյութերով: Այն ասես ամբողջ պոլսահայ իրականության՝ մեկ տեղում եւ որոշակի ժամանակում մակարդված հավերժ գոյը լինի, ուր ամեն մի մեծանուն հայազգի զավակ գտել է իր արժանի տեղը:

Ցուցահանդեսում զետեղված են Կ. Պոլսի հայոց պատրիարքներին, հասարակական-մշակութային գործիչներին առնչվող տարաբնույթ նյութեր՝ պատմական մեծ նշանակություն ունեցող ձեռագրերից, փաստաթղթերից՝ անձնական իրերով ներառյալ: Հատուկ արժեք են ներկայացնում Ամենայն հայոց կաթողիկոս Մկրտիչ Խրիմյանի հրաժարական նամակը գրված 1873-ին՝ ուղղված Երեսփոխանական ժողովին, ինչպես նաեւ նրա կոնդակը 1905 թ. գրած Թեոդոր Ռուզվելտին: Հայկական հարցին առնչվող փաստաթղթերի թվում առանձնակի նշանակալի է 1878 թ. Բեռլինի վեհաժողովի հայկական պատվիրակությանը հասցեագրված նամակ-ուղերձը: Ցուցահանդեսի՝ նրբաճաշակորեն եւ խնամքով հրամցված ցուցափեղկերի միջից մեզ են նայում հայ զտարյուն մտավորականների լուսանկարներ, թանկարժեք իրեր, գրքեր: Այդպես, մենք տեսնում ենք այստեղ Կոմիտասի ձեռագրերը, Վահրամ Փափազյանի՝ Համլետի, Պետրոս Ադամյանի՝ Օթելլոյի դաշույնները, Սիրանույշի հովհարը, որ, ասես, պահպանած լինեն իրենց տերերի անանց հմայքը: Արժեքավոր նյութերի ենք առնչվում՝ Ծերենցին, Եղիա Տեմիրճիպաշյանին, Հակոբ Սիրունուն, Երուխանին, Հրաչյա Աճառյանին, Գրիգոր Զոհրապին, Միսաք Մեծարենցին, Պետրոս Դուրյանին, Տիգրան Չուխաճյանին, հայ երեւելի այլ գործիչներին ընծայված հատվածներում: Հարուստ են ներկայացված նաեւ Կ. Պոլսի երբեմնի հրատարակված հայ պարբերական մամուլը եւ գրքերը:

Ուշագրավ է, որ այս ցուցահանդեսը տեսնելու համար հատուկ Ստամբուլից շուրջ 300 ուսանողներ են ժամանել Երեւան:

«Հայ Պոլիս» ցուցահանդեսը հատկապես այսօր արդիական հնչողություն է ձեռք բերում, երբ աշխարհի ամբողջ հայությունը պատրաստվում է նշելու Մեծ եղեռնի զոհերի անմար հիշատակը:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՐՊԵՏԻ ՀԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ողջ հայ ժողովրդի հետ սգում ենք վրձնի մեծ վարպետի՝ Գրիգոր Խանջյանի մահը: Մեծ է Գ. Խանջյանի դերն ազգային արվեստի եւ աշխարհաճանաչության զարգացման գործում, որին նա իր աշխատանքով նվիրվեց մինչեւ վերջ:

Սկսած 1996 թ.-ից, երբ ձեռնարկվեց ՀՀ նոր նմուշի թղթադրամների թողարկման գործընթացը, շատ սերտ էր Գ. Խանջյանի եւ կենտրոնական բանկի համագործակցությունը, որը շարունակվեց մինչեւ Վարպետի կյանքի վերջին օրերը: Լինելով ՀՀ նոր նմուշի թղթադրամների դիզայնի ընտրության մրցութային հանձնաժողովի անդամ, Գ. Խանջյանն իր անգնահատելի ներդրումը կատարեց հայկական թղթադրամների նոր տեսքի ձեւավորման գործում: Իր կյանքի վերջին օրերին, ավելի ստույգ՝ ապրիլի 13-ին, չնայած վատառողջությանը, Վարպետը այցելեց Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածին, որպեսզի Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հետ քննարկի Հայաստանում քրիստոնեության 1700-ամյակին նվիրված ապագա թղթադրամի տեսքը:

Մեծ վարպետի հիշատակը վառ կմնա մեր սրտերում, իսկ նրա գործը՝ նաեւ ազգային դրամի պատմության մեջ:

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ARMENTEL
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ հետեւյալ մասնագիտության համար.
■ Բարձրագույն կրթությամբ իրավաբանի

Բոլոր դիմողները պետք է տիրապետեն հայերեն եւ անգլերեն լեզուների, տարիքը՝ մինչեւ 35 տարեկան:

Դիմողներն իրենց ռեզյումեները եւ որակավորման վկայագրերը փակ ծրարներով կարող են ներկայացնել հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Նալբանդյան 2, 516 սենյակ, կադրերի վարչություն մինչեւ 2000 թ. ապրիլի 28-ը, ժամը 12:00-ն:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

AED
Academy for Educational Development
SIBLEY International

Հայաստանի հաշվապահների եւ աուդիտորների ասոցիացիան /ՀՀԱԱ/ եւ Sibley International կազմակերպությունը հայտարարում են ACCA-ի միջազգային որակավորման եւ ՀՀԱԱ-ի որակավորման հաշվապահական դասընթացների ընդունելություն:

Միջազգային որակավորման դասընթացներին դիմողները կգրանցվեն ACCA-ում (կենտրոնը Գլազգոյում) որպես ուսանող եւ կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից կազմակերպած դասընթացներին: Յուրաքանչյուր տարվա հունիս եւ դեկտեմբեր ամիսներին ուսանողները կմասնակցեն ACCA-ի կողմից կազմակերպվող, Երեւանում անցկացվելիք միջազգային որակավորման քննություններին: Քննությունները հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ՀՀԱԱ-ի կողմից կտրվի վկայական, իսկ որոշակի քննությունների հանձնման դեպքում, ACCA-ի կողմից կշնորհվի միջազգային որակավորում, որը գործում է աշխարհի 150 երկրներում: Դասընթացները եւ քննություններն անցկացվում են միայն անգլերեն:

ՀՀԱԱ-ի որակավորման հաշվապահական դասընթացներին դիմողները կգրանցվեն ՀՀԱԱ-ում որպես ուսանող եւ կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից կազմակերպված դասընթացներին: Յուրաքանչյուր տարվա հունիս եւ դեկտեմբեր ամիսներին կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից Երեւանում կազմակերպվող քննություններին: Քննությունները հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ՀՀԱԱ-ի կողմից կտրվի վկայական, իսկ որոշակի քննությունների հանձնման դեպքում, ՀՀԱԱ-ն կշնորհի որակավորում: ՀՀԱԱ-ի որակավորման դասընթացները կկազմակերպվեն՝ օգտագործելով ACCA-ի միջազգային որակավորման համար առաջարկվող գրականությունը՝ ռուսերեն թարգմանված: Դասախոսությունները եւ քննությունները կանցկացվեն հայերեն լեզվով:

Դասընթացներին մասնակցելու համար նախնական հաշվապահական կրթություն չի պահանջվում:

Կրթության զարգացման ակադեմիան /ԿԶԱ/, ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության /ԱՄՆ ՄԶԳ/ աջակցությամբ, կտրամադրի միջոցներ կրթաթոշակներ շնորհելու համար, նպատակ ունենալով մասնակիորեն ֆինանսավորել ACCA ծրագրի շրջանակներում իրականացվող Միջազգային որակավորման, ինչպես նաեւ ՀՀԱԱ-ի որակավորման հաշվապահական դասընթացներին մասնակցող ուսանողների վարձը:

Կրթաթոշակի հավակնորդների ընտրությունը եւ ուսման վարձի համար տրամադրվող կրթաթոշակի չափը կատարվելու է այդ նպատակով կազմված հանձնաժողովը, որի կազմում ընդգրկված են ՀՀԱԱ-ի, ԱՄՆ ՄԶԳ-ն, ԿԶԱ-ի եւ SIBLEY International կազմակերպությունների ներկայացուցիչները: Նախընտրությունը կտրվի այն անձանց, ովքեր ունեն համապատասխան կրթություն, աշխատանքային փորձ եւ առավելագույնս կհամապատասխանեն հանձնաժողովի կողմից սահմանված չափանիշներին:

Դիմումներն ընդունվում են ապրիլի 20-ից մինչեւ մայիսի 15-ը:

Դասընթացների մասին մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար զանգահարել՝

Միջազգային որակավորման դասընթացների համար — Ռուզաննա Սեդրակյանին, Հեռ. 24-91-78

ՀՀԱԱ-ի որակավորման դասընթացների համար — Քրիստինա Ալեքսանյանին, Հեռ. 24-93-09

Կրթաթոշակների շնորհման հարցերի համար — Հայկանուշ Բագրատյանին, Հեռ. 27-17-20

Կարող եք նաեւ անձամբ ներկայանալ գրասենյակ, որը գտնվում է Կարապետ Ուլնեցու 31, Ադոնցի անվան էկոնոմիկայի ինստիտուտ, V հարկ հասցեում՝

Հայաստանի հաշվապահների եւ աուդիտորների ասոցիացիայի կրթության եւ որակավորման բաժին:

Մեծ Եղեռնի 85-ամյակին

նվիրված երեկո

կազմակերպությամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

Գեղարվեստական մասում՝

Կոմիտասի անվան պետական քառյակ

Տեղի կունենա ապրիլի **22**-ին, ժամը **19:00**-ին, Թեքեյան կենտրոնում *(Երեւան, Խանջյան 50)*:

Մուտքը՝ հրավիրատոմսերով

Հարազատներն ու գործընկերները խոր ցավով հայտնում են

69-ամյա հասակում անժամանակ կյանքից հեռացավ կենսաբանական գիտությունների թեկնածու, Երեւանի անասնաբուժական-անասնաբուծական ինստիտուտի ֆիզիոլոգիայի ախտաֆիզիոլոգիայի եւ ռադիոկենսաբանության ամբիոնի դոցենտ

ՕՖԵԼՅԱ ՄԻՀՐԱՆԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆԸ

Օֆելյա Միհրանի Մուրադյանը ծնվել է 1931 թ., Երեւանում:

1955 թ. գերազանց դիպլոմով ավարտել է Երեւանի անասնաբուժական-անասնաբուծական ինստիտուտը:

1969 թ. պաշտպանել է թեկնածուական թեզը:

Մասնագիտական վերապատրաստում ստացել է ԽՍՀՄ-ի կենտրոնական մասնագիտական ինստիտուտներում եւ լաբորատորիաներում: Շուրջ 60 գիտաուսումնական աշխատությունների հեղինակ է: Երկու անգամ ընտրվել է Երեւանի քաղաքային խորհրդի պատգամավոր: Վայելում էր կոլեկտիվի սերն ու հարգանքը, բարեխղճությամբ եւ պատասխանատվությամբ էր կատարում իր պարտականությունները:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձեւը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Պարտավորություններ (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման սկիզբը	Մասնավորեցման ավարտը	Զբաղեցրած հողատարածքը
1	«Հոկտեմբերյան» հյուրանոցային տնտեսություն ՊՓԲԸ	ք. Արմավիր, Երեւանյան 22բ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	176085	43758	-	2801	11/02/00	11/02/00	28/04/00	0,45 հա
2	«Երեւանի N3ԲՈՒՍ» ՊՓԲԸ	Երեւան, Շիրակի 3, նրբ. 2	բեռնափոխադրում	ԲԱԲ	135621	25 %	135621	2322	16/03/00	25/03/00	28/04/00	1,7793 հա
3	«Երեւանի թիվ 7 բեռնաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Երեւան, Արին-Բերդի 5-րդ նրբ., 10 շենք	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	108425	25 %	108425	9038,3	16/03/00	25/03/00	28/04/00	5,44 հա
4	«Արմավիրի կոմունալ տնտեսություն» ԲԲԸ	ք. Արմավիր, Աշոտ Ջիվանի 2ա	կոմունալ ծառայություն	ԲԱԲ	56738	25 %	56738	21766,9	24/03/00	02/04/00	08/05/00	4,36 հա
5	«Գեղանի Հասմիկ» պանսիոնատ» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, գ. Մարաշամբ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	299493	74873	299493	1326	24/03/00	24/03/00	08/05/00	2 հա
6	«Մասիսի ԲՈՒՍ» ՊՓԲԸ	Արարատ, գ. Հայանիստ	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	63425	63425	63425	2431	15/04/00	24/04/00	29/05/00	2,35 հա
7	«Սեւանի բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Սեւան, Նաիրյան 191	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	50644	50644	50644	4054	15/04/00	24/04/00	29/05/00	1,8239 հա
8	«Արթիկի բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Շիրակ, ք. Արթիկ, Գործարանային 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	140534	140534	140534	2879	15/04/00	24/04/00	29/05/00	3,1 հա
	ԼՈՒԾԱՐՎԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՒՅՔ											
9	«Հովտաշատի կաթնային տնտեսություն» ՓԲԸ գույք	Արարատի մարզ, գ. Հովտաշատ	-	մրցույթ	78653	47200	-	-	24/03/00	24/03/00	03/05/00	6,3 հա
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
10	«Հայնավթամթերք» ՊՓԲԸ	Երեւան, Վ. Վաղարշյան 13ա	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	849642	533452	533452	14321	-	-	-	-
11	«Չորագետի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Չորագետ ավան	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	19421	19110	19110	311	-	-	-	-
12	«Սուրենավանի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, գ. Սուրենավան	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	633804	417771	417771	2069	-	-	-	-
13	«Ալավերդու նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի, Շահումյան փող.	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	14342	13837	13837	505	-	-	-	-
14	«Մասիսի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Մասիս կայարան	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	1223651	806736	806736	913	-	-	-	-
15	«Արմավիրի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	ք. Արմավիր, Սայաթ-Նովա 1	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	756935	751438	751438	6991	-	-	-	-
16	«Գագարինի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, Գագարինի ավան	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	239117	155740	155740	2874	-	-	-	-
17	«Գյումրիի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	ք. Գյումրի, Ղարիբջանյան խճ.	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	526897	526217	526217	1690	-	-	-	-
18	«Արթիկի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	132095	128699	128699	2189	-	-	-	-
19	«Վանաձորի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	93736	91613	91613	2123	-	-	-	-
20	«Արմավիրի ռեզերվային նավթամթերք» ՊՓԲԸ	ք. Արմավիր, 1 փող., թիվ 27	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	45812	42670	42670	3142	-	-	-	-
21	«Բաղրամյանի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, Քարակերտ ավան	նավթամթերք առեւտուր	ԲԱԲ	71448	70554	70554	893	-	-	-	-
22	«Իջեւանի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, գ. Ազատամուտ	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	758634	758634	758634	946	-	-	-	-
23	«Եղվարդի նավթամթերք» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, ք. Եղվարդ	նավթամթերքի առեւտուր	ԲԱԲ	348465	347361	347361	1104	-	-	-	-

Հապավումներ. ԲԱԲ- բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒՍ- բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային, ԱԾՕ- անավարտ շինարարության օբյեկտ

Ազատ բաժանորդագրությամբ մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ Պետական գույքի կառավարման նախարարության աճուրդի կենտրոններ հետեւյալ հասցեներով՝ ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8 (հեռ. 58 79 83, 56 46 14), ք. Երեւան, Մաշտոցի 42ա, ք. Գյումրի, Գարեգին Նժդեհի 7 (հեռ. 3 01 30), ք. Վանաձոր, Մխիթար Գոշի 2 (հեռ. 4 04 86):

Մրցույթների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ Պետական գույքի կառավարման նախարարության մրցույթների կազմակերպման բաժին՝ Երեւան, Կառավարության տուն 2, 5-րդ հարկ, 508 սենյակ (հեռ. 52 86 14, 52 06 28, 52 73 90, ինտերնետային էջ. http://www.privatization.am, tender@arminco.com):

Հայտարարության նպատակը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրեր հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկումներում:

Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ եւ պատրաստ է այն քննարկել ցանկացած բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ Պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔՈՒՄ ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ Է ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ ԱԶԱՏ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Պետական գույքի կառավարման նախարարությունը մրցույթ է հայտարարում Երեւանյան չորս հասցեներում գտնվող տարածքների վարձակալության համար: Քառակուսի մետրի ամսական վարձի՝ նվազագույն չափը սահմանված է ըստ տարածքի վիճակի եւ տեղաբաշխման: Վարձակալման ժամկետի շուրջ հնարավոր են բանակցություններ:

Փ. Բյուզանդի 1/3

Տարածքի նկարագրությունը	Մակերեսը (քմ)	Նվազագույն ամսական վարձավճար (դրամ/քմ)	Նվազագույն ամսական վարձավճարի ընդհանուր գումարը (դրամ)
մեկ սենյակ 8-րդ հարկում	37	677	24,679
երկու սենյակ 1-ին հարկում	73	677	48,691

Վաղարշյան 12

Տարածքի նկարագրությունը	Մակերեսը (քմ)	Նվազագույն ամսական վարձավճար (դրամ/քմ)	Նվազագույն ամսական վարձավճարի ընդհանուր գումարը (դրամ)
ինը սենյակ 6-րդ հարկում	400	542	216,800

Դ. Անհաղթ 23

Տարածքի նկարագրությունը	Մակերեսը (քմ)	Նվազագույն ամսական վարձավճար (դրամ/քմ)	Նվազագույն ամսական վարձավճարի ընդհանուր գումարը (դրամ)
տասնհինգ սենյակ 5-րդ հարկում	576	339	195,264
տասնվեց սենյակ 6-րդ հարկում	576	339	195,264

Երեւանում վարձակալությամբ տրվող տարածքների տեղաբաշխումը	
Աճառյան 42	Երեւան-Սեւան ճանապարհի Ավանի գիտահետազոտական ինստիտուտների թաղամասում
Փ. Բուզանդի 1/3	Երեւան, Կենտրոն, Վերնիսաժին կից
Դ. Անհաղթ 23	Զեյթուն թաղամասի կենտրոնում
Վաղարշյան 12	Բարեկամություն մետրոյի մոտ, Վաղարշյան եւ Հ. Քոչարի փողոցների հատույթում

Հայտերի ներկայացման վերջին ժամկետը ս. թ. ապրիլի 28-ի ժ. 12:00-ն է:

Մրցույթին մասնակցելու իրավունք ունեն բոլոր իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձինք:

Հայտատուները պարտավոր են նախարարության ընդհանուր բաժին փակ ծրարով ներկայացնել փաստաթղթեր, որոնք պարունակում են տվյալներ հայտ տվող անձի եւ առաջարկվող վարձաչափի վերաբերյալ: Ծրարի վրա պետք է նշվի վարձակալվելիք տարածքի հասցեն: Մրցութային հանձնաժողովը արդյունքները կամփոփի բաց նիստում:

Հաղթող կճանաչվի բարձրագույն վճար առաջարկողը, որի հետ ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարությունը կկնքի պայմանագիր:

Տարածքները վերանորոգելու համար փոխհատուցում նախատեսված չէ:

Վարձակալը պարտավոր է նաեւ կոմունալ ծառայությունների համար քմ դիմաց ամսական վճարել 120 դրամ: Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ վարձակալը պայմանագրերը երկարացնելու առաջնահերթ իրավունք կունենա:

Աճառյան 42

Տարածքի նկարագրությունը	Մակերեսը (քմ)	Նվազագույն ամսական վարձավճար (դրամ/քմ)	Նվազագույն ամսական վարձավճարի ընդհանուր գումարը (դրամ)
ճաշարան 1-ին հարկում	360	339	122,040
մեկ սրահ 1-ին հարկում	324	339	109,836
մեկ սրահ 4-րդ հարկում	324	339	109,836
մեկ սրահ 5-րդ հարկում	324	339	109,836
մեկ սրահ 6-րդ հարկում	324	339	109,836
երկու սրահ 7-րդ հարկում	648	339	219,972
երկու սրահ 8-րդ հարկում	648	339	219,972
երկու սրահ 9-րդ հարկում	648	339	219,972
մեկ սենյակ 9-րդ հարկում	37	677	24,679
երկու սենյակ 1-ին հարկում	73	677	48,691

Վարձավճարի մեջ ներառված չեն ամսական 120 դրամ քմ կոմունալ վճարները: Նվազագույն վճարները ներառում են նաեւ ԱԱՀ-ն:

Մրցույթը տեղի կունենա ս. թ. ապրիլի 28-ին, ժամը 15:00-ին: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել մրցութային հանձնաժողովին՝ ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության պետական ունեցվածքի կառավարման բաժին. հասցեն՝ ք. Երեւան, Հանրապետության հրապարակ, կառավարական տուն 2,

հեռ. 563965
է-փոստ՝ tender@arminco.com
Website: www.privatization.am

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարան. Երեւան-23, Արշակունեաց 2. Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Պատուէր 1246 Տպաքանակ՝ 4000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 20. 04. 2000 Գինը՝ 100 դրամ